

1. Загальна інформація

(а) Організаційна структура та діяльність

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я» (далі – «Компанія») – це юридична особа, заснована згідно з законодавством України 17 жовтня 2001 р. Юридична адреса Компанії: Україна, Харківська обл., м. Харків, вул. Шевченка, буд. 22.

Основною діяльністю Компанії є:

- виробництво основних фармацевтичних продуктів;
- виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів;
- оптова торгівля фармацевтичними товарами;
- оптова торгівля лікарськими засобами та ін.

За 2019 р. середня кількість працівників у Компанії становила 1,632 працівники (2018 р.: 1,708 працівників).

На 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. контроль над Компанією здійснює ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФАРМАЦЕВТИЧНА ГРУПА «ЗДОРОВ'Я» (далі – «Материнська компанія»), зареєстрована в Україні. Материнській компанії належить 100% статутного капіталу Компанії. Кінцевим бенефіціаром Материнської компанії є Огородніков Леонід Володимирович.

(б) Умови здійснення діяльності в Україні

Діяльність Компанії здійснюється в Україні. Політична й економічна ситуація в Україні в останні роки нестабільна. Внаслідок цього, здійснення діяльності в країні пов'язане з ризиками, що є нетиповими для інших країн.

Збройний конфлікт в окремих частинах Луганської та Донецької областей, що почався навесні 2014 року, не закінчений; частини Донецької та Луганської областей залишаються під контролем самопроголошених республік, і українська влада в даний час не має можливості повною мірою забезпечити застосування українського законодавства на території даних областей. У березні 2014 року ряд подій в Криму призвів до приєднання Республіки Крим до Російської Федерації, яке не було визнано Україною та багатьма іншими країнами. Дана подія спричинила істотне погіршення відносин між Україною і Російською Федерацією.

Після економічної кризи 2014-2015 рр. українська економіка продемонструвала значне поживлення за останні пару років у вигляді уповільнення темпів інфляції, стабільного курсу обміну гривні, зростання ВВП і загального поживлення ділової активності.

У 2019 році набрав чинності новий закон про валюту та валютні операції. Новий закон скасував ряд обмежень, визначив нові принципи валютних операцій, валютного регулювання та нагляду і привів до значної лібералізації операцій з іноземною валютою і руху капіталу. Зокрема, була скасована вимога про обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті на міжбанківському ринку, а розрахунковий період для експортно-імпорتنих операцій в іноземній валюті був значно збільшений. Також було скасовано всі обмеження щодо виведення валюти за кордон для виплати дивідендів.

Міжнародний валютний фонд («МВФ») продовжував надавати підтримку українському уряду в рамках чотирнадцятимісячної програми Stand-By, затвердженої в грудні 2018 року. Інші міжнародні фінансові установи також надавали останніми роками значну технічну підтримку

з тим, щоб допомогти Україні реструктурувати зовнішній борг і здійснити різні реформи, в тому числі реформу стосовно боротьби з корупцією, реформу в сфері корпоративного права, земельну реформу і поступову лібералізацію енергетичного сектора.

У 2019 році після президентських і парламентських виборів було сформовано новий уряд, який ставить собі за мету продовжити реформування української економіки, стимулювати економічне зростання та боротися з корупцією. У березні 2020 року попередній уряд було відправлено у відставку і сформовано новий.

У вересні 2019 року рейтингові агентства S&P та Fitch підвищили кредитний рейтинг України до рівня В зі стабільним та до рівня В з позитивним прогнозом на майбутнє, відповідно, який відображає покращення доступу до бюджетного і зовнішнього фінансування, досягнення макроекономічної стабільності та зменшення державного боргу. Подальша стабілізація економічної та політичної ситуації залежить великою мірою від продовження проведення урядом структурних реформ, продовження співробітництва з МВФ та рефінансування державного боргу, який підлягає погашенню в наступні роки.

У перші місяці 2020 року спостерігаються значні потрясіння на світовому ринку, спричинені спалахом COVID-19. Разом з іншими факторами це призвело до різкого зниження ціни на нафту та фондових індексів, а також до знецінення гривні. Відповідаючи на потенційно серйозну загрозу COVID-19 для охорони здоров'я, урядові органи України вжили заходів щодо стримування спалаху, вводячи обмеження на переміщення людей всередині України, тимчасове припинення транспортних зв'язків з Україною та обмеження в'їзду для відвідувачів у очікуванні подальшого розвитку подій. Деякі підприємства також доручили працівникам залишатися вдома та скоротили чи тимчасово припинили господарські операції.

Більш широкі економічні наслідки цих подій можуть призвести до:

- суттєвого падіння підприємницької та господарської діяльності в Україні, що матиме негативний вплив на внутрішні та зовнішні канали поставок;
- зростання економічної невизначеності, що відобразатиметься у більших коливаннях цін на активи та обмінних курсів.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належних заходів на підтримку стабільної діяльності Компанії, необхідні за існуючих обставин, подальша нестабільність умов здійснення діяльності може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Компанії, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Компанії. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінки управлінського персоналу.

2. Основа складання фінансової звітності

(а) Підтвердження відповідності

Ця фінансова звітність була складена згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) та підготовлена у відповідності до вимог законодавства України щодо фінансової звітності. Компанія склала свій перший повний пакет фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р., застосовуючи МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності».

Компанія склала фінансову звітність згідно з українськими Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(с)БО) за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р. та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

Узгодження фінансового стану Компанії станом на 1 січня 2018 р. та на 31 грудня 2018 р. у фінансовій звітності складеній відповідно до П(с)БО із фінансовим станом у фінансовій звітності складеній відповідно до МСФЗ наведено в Примітці 31.

З 1 січня 2019 р. фінансова звітність за МСФЗ використовується як фінансова звітність, що складається згідно з українськими нормативними вимогами, і Компанія не складає фінансову звітність відповідно до П(с)БО.

(б) Основа оцінки

Ця фінансова звітність складена на основі принципу історичної вартості, за винятком основних засобів, оцінених за справедливою вартістю, визначеною незалежним оцінювачем на дату переходу на МСФЗ - 1 січня 2018 р., яка в подальшому стане їх умовною вартістю, та поточних фінансових інвестицій, оцінених за справедливою вартістю.

3. Функціональна валюта та валюта подання

Національною валютою України є гривня, яка є функціональною валютою Компанії і валютою, в якій подано показники цієї фінансової звітності. Уся фінансова інформація, подана в гривнях, була округлена до тисяч, якщо не зазначено інше.

4. Використання оцінок і суджень

При складанні цієї фінансової звітності управлінський персонал формував судження, оцінки та припущення, які впливають на застосування облікової політики Компанії та відображення суми активів та зобов'язань, доходів та витрат у звітності. Фактичні результати можуть відрізнятися від таких оцінок.

Оцінки та покладені в їх основу припущення постійно переглядаються. Зміни облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони відбуваються, а також в інших майбутніх періодах, якщо зміна стосується цих майбутніх періодів.

Інформація про суттєві оцінки та судження, використані при застосуванні принципів облікової політики, що справляють найбільш значний вплив на суми, визнані у фінансовій звітності, та можуть призвести до суттєвих коригувань у наступному фінансовому році, включені до таких приміток:

- Примітка 28(б) – Оцінка очікуваних кредитних збитків дебіторської заборгованості за продукцію, товари та послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості;
- Примітка 16 – Оцінка чистої вартості реалізації запасів;
- Примітка 15 – Оцінка справедливої вартості основних засобів при визначенні умовної вартості на дату переходу на МСФЗ;
- Примітки 6 – Оцінка наявності ознак знецінення;
- Примітка 20 – Оцінка справедливої вартості поточних фінансових інвестицій.

Оцінка справедливої вартості

Деякі принципи облікової політики Компанії та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості як для фінансових, так і для нефінансових активів та зобов'язань.

Оцінюючи справедливу вартість активу чи зобов'язання, Компанія використовує, наскільки це можливо, спостережувані ринкові дані. Виходячи з характеру вхідних даних, що використовуються у методах оцінки вартості, справедлива вартість розподіляється за різними рівнями в ієрархії джерел визначення справедливої вартості таким чином:

- *Рівень 1:* оцінка ґрунтується на котирувальних (не скоригованих) цінах на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань;
- *Рівень 2:* оцінка ґрунтується на вхідних даних, інших, ніж котирувальні ціни, включених до Рівня 1, які є відкритими на ринку для активу або зобов'язання прямо (тобто ціни) чи опосередковано (тобто дані, визначені на основі цін);
- *Рівень 3:* вхідні дані щодо активу чи зобов'язання, які не ґрунтуються на відкритих ринкових даних (закриті дані).

Якщо вхідні дані, які використовуються для оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання, можуть бути віднесені до різних рівнів в ієрархії джерел визначення справедливої вартості, то оцінка справедливої вартості в цілому відноситься до того самого рівня в ієрархії, що і вхідні дані найнижчого рівня, які є значними для оцінки в цілому.

Компанія визнає переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості на дату закінчення звітного періоду, протягом якого відбулася ця зміна.

Детальна інформація про припущення, зроблені у процесі оцінки справедливої вартості, міститься у наступних примітках:

- Примітка 15 – Оцінка справедливої вартості окремих об'єктів основних засобів.

5. Основні принципи облікової політики

Принципи облікової політики, викладені далі, послідовно застосовувалися при складанні цієї фінансової звітності на 31 грудня 2018 р., на 31 грудня 2019 р. та за роки, що закінчилися на ці дати, і при складанні вхідного звіту про фінансовий стан за МСФЗ на 1 січня 2018 р. (дата переходу на МСФЗ).

(а) Операції в іноземних валютах

Операції в іноземних валютах перераховуються у функціональну валюту Компанії за курсами обміну, встановленими на дату операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, встановленими на цю дату.

Прибутки або збитки від курсових різниць по монетарних статтях являють собою різницю між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, скоригованою з урахуванням ефективного відсотка та платежів за період, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, перерахованою за курсом обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, які оцінюються за справедливою вартістю, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті в іноземній валюті, які оцінюються за первісною вартістю, перераховуються за курсами обміну, встановленими на дату операції.

Курсові різниці, що виникають при перерахуванні, визнаються у прибутку або збитку.

Прибутки та збитки від курсових різниць, що виникають внаслідок переоцінки активів та зобов'язань, які пов'язані з операційною діяльністю Компанії (наприклад, реалізація готової продукції, товарів та послуг, закупівля сировини та матеріалів, готової продукції тощо), відображаються на нетто-основі як інші операційні доходи або як інші операційні витрати, залежно від коливань курсів обміну валют, в результаті яких виникає або позиція чистого прибутку, або позиція чистого збитку.

Прибутки та збитки від курсових різниць, що виникають внаслідок переоцінки активів та зобов'язань, які пов'язані з неопераційною діяльністю Компанії (наприклад, надання та отримання кредитів та позик, нарахування відсотків за кредитами та позиками тощо), відображаються на нетто-основі як інші доходи або як інші витрати, залежно від коливань курсів обміну валют, в результаті яких виникає або позиція чистого прибутку, або позиція чистого збитку.

(б) Фінансові інструменти

(i) *Визнання та первісна оцінка*

Первісне визнання довгострокової дебіторської заборгованості, торгової дебіторської заборгованості та іншої поточної дебіторської заборгованості здійснюється на дату виникнення. Первісне визнання всіх інших фінансових активів і фінансових зобов'язань здійснюється на дату операції, у результаті якої Компанія стає стороною договору про фінансовий інструмент.

Фінансовий актив (якщо це не торгова дебіторська заборгованість без значного фінансового компонента) або фінансове зобов'язання спочатку оцінюється за справедливою вартістю плюс, для позиції, що не оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL), операційні витрати, які безпосередньо пов'язані з його придбанням або випуском. Торгова дебіторська заборгованість без значного фінансового компонента первісно оцінюється за ціною операції.

(ii) *Класифікація та подальша оцінка*

Фінансові активи

При первісному визнанні фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюється: за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI) – для інвестицій у боргові інструменти, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід – для інвестицій у дольові інструменти, або за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL).

Фінансові активи не перекласифікуються після їх первісного визнання, якщо тільки Компанія не змінює свою бізнес-модель управління фінансовими активами; у такому разі всі відповідні фінансові активи перекласифікуються в перший день першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікується як оцінюваний за FVTPL:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

Інвестиція у борговий інструмент оцінюється за FVOCI тільки у випадку, якщо вона

відповідає обом нижченаведених умовам і не класифікована як така, що оцінюється за FVTPL:

- вона утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- її договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

При первісному визнанні інвестицій в інструменти капіталу, які не призначені для торгових операцій, Компанія може прийняти рішення, без права його подальшого скасування, відобразити подальші зміни їх справедливої вартості в складі іншого сукупного доходу. Такий вибір здійснюється для кожної інвестиції окремо.

Всі фінансові активи, які не відповідають критеріям для їх оцінки за амортизованою вартістю або за FVOCI, як описано вище, оцінюються за FVTPL. Сюди входять усі похідні фінансові активи. При первісному визнанні Компанія може безповоротно визначити будь-який фінансовий актив, який в іншому випадку відповідав би вимогам оцінки за амортизованою вартістю або за FVOCI, як такий, що оцінюється за FVTPL, якщо такий підхід повністю ліквідує чи суттєво зменшує обліковий дисбаланс, який виник би за інших умов.

Фінансові активи – Оцінка бізнес моделі

Компанія здійснює оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому Компанією враховується така інформація:

- політики і цілі, встановлені для управління портфелем, а також реалізація зазначених політик на практиці. Зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури ставок відсотка, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;
- яким чином оцінюється результативність портфеля і яким чином ця інформація повідомляється управлінському персоналу Компанії;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;
- яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом – наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором; та
- частота, обсяг і терміни продажів фінансових активів у минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів.

Передача фінансових активів третім сторонам в угодах, які не відповідають критеріям припинення визнання, не розглядаються як продажі для цієї мети, і Компанія продовжує визнання цих активів.

Фінансові активи, які утримуються для торгових операцій або знаходяться в управлінні, і результативність яких оцінюється на основі справедливої вартості, оцінюються за FVTPL.

Фінансові активи – Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. Проценти складаються з компенсації за часову вартість грошей, за кредитний ризик, пов'язаний із заборгованістю за основною сумою протягом певного періоду, а також за інші основні ризики кредитування та витрати (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також із маржі прибутку.

При оцінці того, чи складаються договірні грошові потоки за активом суто з виплат основної суми та процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Компанія аналізує договірні умови фінансового інструмента. Сюди входить оцінка того, чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі.

При проведенні оцінки Компанія аналізує:

- умовні події, які могли б змінити суму або строки грошових потоків;
- умови, які можуть коригувати купонну ставку, передбачену договором, включаючи умови щодо змінної ставки;
- умови про дострокове погашення та пролонгацію терміну дії;
- умови, які обмежують вимоги Компанії грошовими потоками від обумовлених активів – наприклад, фінансові активи без права регресу.

Умова про дострокове погашення відповідає критерію SPPI в тому випадку, якщо сума, сплачена при достроковому погашенні, представляє по суті непогашену частину основної суми і відсотки на непогашену частину і може включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору. Крім того, умова про дострокове погашення розглядається як така, що відповідає даним критеріям у тому випадку, коли фінансовий актив придбається або створюється з премією або дисконтом щодо зазначеної в договорі номінальної суми. Сума, що підлягає виплаті при достроковому погашенні, по суті являє собою зазначену в договорі номінальну суму плюс передбачені договором нараховані (але не виплачені) відсотки (і може також включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору); і при первісному визнанні фінансового активу справедлива вартість його умови про дострокове погашення є незначною.

Фінансові активи – Подальша оцінка і прибутки та збитки

Фінансові активи, що оцінюються за FVTPL	Ці фінансові активи у подальшому оцінюються за справедливою вартістю. Чисті прибутки та збитки за цими фінансовими активами, включаючи будь-який процентний дохід або дохід у формі дивідендів, визнаються у прибутку або збитку.
Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю	Ці активи в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка. Амортизована вартість зменшується на величину збитків від зменшення корисності. Процентний дохід, прибутки та збитки від курсових різниць та зменшення корисності визнаються в прибутку або збитку. Будь-який прибуток або збиток від припинення визнання визнається у прибутку або збитку.
Боргові інвестиційні цінні папери, що оцінюються за FVOCI	Ці фінансові активи у подальшому оцінюються за справедливою вартістю. Процентний дохід, розрахований з використанням методу ефективного відсотка, прибутки та збитки від курсових різниць та зменшення корисності визнаються в прибутку або збитку. Інші чисті прибутки та збитки визнаються в іншому сукупному доході. При

	припиненні визнання прибутку або збитку, накопичені в складі іншого сукупного доходу, перекласифіковуються в категорію прибутку або збитку за період.
Інвестиції в дольові цінні папери, що оцінюються за FVOCI	Ці фінансові активи у подальшому оцінюються за справедливою вартістю. Дивіденди визнаються в прибутку або збитку крім випадків, коли дивіденди явно являють собою відшкодування частини собівартості інвестицій. Інші чисті прибутки або збитки визнаються в іншому сукупному доході і ніколи не перекласифіковуються в категорію прибутку або збитку за період.

(iii) Модифікація фінансових активів і фінансових зобов'язань

Фінансові активи

Якщо умови фінансового активу змінюються, Компанія оцінює, чи відрізняються значно грошові потоки за таким модифікованим активом. Якщо грошові потоки відрізняються значно («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю.

Компанія здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Компанія здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. При проведенні даної оцінки Компанія керується вказівками щодо припинення визнання фінансових зобов'язань за аналогією.

Компанія доходить висновку про те, що модифікація умов є значною, на підставі таких якісних факторів:

- зміни валюти фінансового активу;
- зміни типу забезпечення або інших засобів підвищення якості активу;
- зміни умов фінансового активу, що призводить до невідповідності критерію SPPI (наприклад, додання умови конвертації).

Якщо грошові потоки за модифікованим активом, оцінюваним за амортизованою вартістю, не відрізняються значно, то така модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу. У цьому випадку Компанія перераховує валову балансову вартість фінансового активу і визнає суму коригування валової балансової вартості як прибуток або збиток від модифікації в прибутку чи збитку. Валова балансова вартість фінансового активу перераховується як теперішня вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, дисконтованих з використанням первісної ефективної процентної ставки за даним фінансовим активом. Понесені витрати і комісії коригують балансову вартість модифікованого фінансового активу й амортизуються протягом строку дії модифікованого фінансового активу.

Фінансові зобов'язання

Компанія припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінюються таким чином, що величина грошових потоків за модифікованим зобов'язанням значно змінюється. У цьому випадку нове фінансове зобов'язання з модифікованими умовами визнається за справедливою вартістю. Різниця між балансовою вартістю колишнього фінансового зобов'язання і вартістю нового фінансового зобов'язання з модифікованими умовами визнається в прибутку або збитку.

Якщо модифікація умов (або заміна фінансового зобов'язання) не призводить до припинення визнання фінансового зобов'язання, Компанія застосовує облікову політику, яка узгоджується з підходом щодо коригування валової балансової вартості фінансового активу у випадках, коли модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу, - тобто Компанія визнає будь-яке коригування амортизованої вартості фінансового зобов'язання, що виникає в результаті такої модифікації (або заміни фінансового зобов'язання), в складі прибутку або збитку на дату модифікації умов (або заміни фінансового зобов'язання).

Зміни величини потоків грошових коштів за існуючими фінансовими зобов'язаннями не вважаються модифікацією умов, якщо вони є наслідком поточних умов договору. Зміна ставки відсотка до ринкового рівня у відповідь на зміну ринкових умов враховується Компанією аналогічно порядку обліку для інструментів з плаваючою процентною ставкою, тобто процентна ставка переглядається перспективно.

Компанія здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Компанія доходить висновку про те, що модифікація умов є значною, на підставі таких якісних факторів:

- зміни валюти фінансового зобов'язання;
- зміни типу забезпечення або інших засобів підвищення якості активу;
- додання умови конвертації;
- зміни субординації фінансового зобов'язання.

Для цілей проведення кількісної оцінки умови вважаються такими, що значно відрізняються, якщо дисконтована теперішня вартість грошових потоків відповідно до нових умов, в тому числі будь-які сплачені мита за вирахуванням отриманих платежів та дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, щонайменше на 10 відсотків відрізняється від теперішньої вартості решти грошових потоків первинного фінансового зобов'язання. Якщо заміна одного боргового інструмента іншим або модифікація його умов враховуються як погашення боргу, будь-які витрати або понесені збори відображаються у складі прибутку або збитку від погашення. Якщо заміна одного боргового інструмента іншим або модифікація його умов не враховуються як погашення боргу, будь-які понесені витрати або комісії коригують балансову вартість зобов'язання та амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, який залишився.

(iv) Припинення визнання

Фінансові активи

Компанія припиняє визнання фінансового активу, коли закінчується строк дії прав на отримання передбачених договором грошових коштів від цього фінансового активу, або коли вона передає права на отримання передбачених договором грошових потоків у рамках операції, за якою передаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням фінансовим активом, або за якою Компанія не передає і не зберігає практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням, але припиняє здійснювати контроль за фінансовим активом.

Компанія здійснює операції, в рамках яких вона передає активи, визнані у її звіті про фінансовий стан, але при цьому зберігає за собою всі або практично всі ризики і вигоди, притаманні переданим активам. У таких випадках Компанія не припиняє визнання переданих активів.

Фінансові зобов'язання

Компанія припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли зазначені у договорі зобов'язання були виконані, анульовані або строк їх дії закінчився. Компанія також припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови були змінені, а грошові потоки від модифікованого зобов'язання суттєво відрізняються від попередніх; в цьому випадку нове фінансове зобов'язання з урахуванням модифікованих умов визнається за справедливою вартістю.

У разі припинення визнання фінансового зобов'язання різниця між балансовою вартістю та сплаченою компенсацією (включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті на себе зобов'язання) визнаються у прибутку або збитку.

(v) Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів і фінансових зобов'язань та відображення чистої суми у звіті про фінансовий стан здійснюється тоді, коли Компанія має юридично забезпечене право на взаємозалік і має намір або здійснити розрахунки на нетто-основі, або одночасно реалізувати актив і погасити зобов'язання.

(в) Основні засоби

(i) Визнання та оцінка

Об'єкти основних засобів оцінюються за (умовною) вартістю придбання за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності. Умовна вартість окремих одиниць основних засобів на 1 січня 2018 р. (дата переходу на МСФЗ) визначалася шляхом посилання на їх справедливу вартість на цю дату.

Вартість придбання включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу. Вартість активів, створених за рахунок власних коштів, включає вартість матеріалів, оплату праці основних робітників та інші витрати, що безпосередньо пов'язані з приведенням активу у робочий стан для його цільового використання, а також витрати на демонтаж та перевезення відповідних об'єктів, на проведення робіт з відновлення території, на якій розміщені активи, і капіталізовані витрати за кредитами та позиками. Вартість придбаного програмного забезпечення, що є невід'ємною частиною функціональності відповідного обладнання, капіталізується у складі вартості основних засобів.

Якщо об'єкти основних засобів складаються з суттєвих компонентів, що мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці (суттєві компоненти) основних засобів.

Прибутки або збитки від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття одиниці основних засобів з її балансовою вартістю та визнаються на нетто-основі у складі статей «Інші операційні доходи» або «Інші операційні витрати» у прибутку або збитку.

(ii) Подальші витрати

Витрати, пов'язані із заміною компонента одиниці основних засобів, збільшують балансову вартість цієї одиниці у випадку, якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає в

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

майбутньому економічні вигоди, пов'язані із зазначеним компонентом, а її вартість можна оцінити достовірно. При цьому припиняється визнання балансової вартості заміненого компонента.

Витрати на повсякденне обслуговування основних засобів визнаються у прибутку або збитку у тому періоді, в якому вони були понесені.

(iii) Знос

Амортизація нараховується на основі (умовної) вартості активу, зменшеної на його ліквідаційну вартість.

Знос визнається у прибутку або збитку з використанням прямолінійного методу протягом оцінених строків корисного використання кожного компонента одиниці основних засобів, оскільки це найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигод, притаманних цьому активу. Амортизація нараховується з дати придбання або, якщо це стосується активів, створених за рахунок власних коштів, з дати, коли відповідний актив завершений і готовий до використання. Амортизація землі не нараховується.

Оцінені строки корисного використання значних одиниць основних засобів для поточного та порівняльного періодів є наступними:

Група необоротних активів	Строк корисного використання
Будівлі	10 - 60 років
Машини та обладнання	2 - 10 років
Транспортні засоби	4 - 15 років
Інші основні засоби	3 роки

Методи нарахування зносу та амортизації, строки корисного використання та ліквідаційна вартість основних засобів аналізуються на кожну звітну дату та коригуються за необхідності.

Незавершене будівництво являє собою вартість основних засобів, які ще не були завершені. Амортизація таких активів не нараховується до моменту, коли вони є готовими до використання.

(г) Оренда

(i) Визначення наявності оренди в договорі

На момент початку дії договору оренди Компанія оцінює, чи є угода орендною угодою або чи містить угода компонент оренди. Угода є орендною угодою або містить оренду, якщо угода передає право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Щоб оцінити, чи контракт передає право контролювати використання ідентифікованого активу, Компанія оцінює, чи:

- контракт передбачає використання ідентифікованого активу - це може бути явно або неявно визначено. Актив має бути фізично окресленим або представляти практично всю частину фізично окресленого активу. Якщо постачальник має матеріальне право замінити актив протягом періоду використання, такий актив не вважається ідентифікованим;
- Компанія має право отримати практично всі економічні вигоди від використання активу протягом усього періоду використання;

- Компанія має право керувати використанням активу. Компанія має таке право, коли має право прийняття рішень, які найбільш важливі для зміни того, як і з якою метою використовується актив.

При первинному застосуванні чи модифікації договору, що містить компонент оренди, а також один або більше додаткових компонентів оренди і не-оренди, Компанія розподіляє компенсацію, передбачену в угоді, на кожний компонент оренди на підставі відносної індивідуальної ціни компонента оренди та агрегованої індивідуальної ціни компонентів не-оренди.

(ii) *Активи з права користування та орендні зобов'язання*

На дату початку оренди Компанія визнає актив з права користування та орендне зобов'язання. Актив з права користування визнається за вартістю, яка включає суму первісної оцінки орендного зобов'язання, будь-які орендні платежі, здійснені на дату початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди плюс будь-які первісні прямі витрати, понесені орендарем, оцінку витрат, які будуть понесені орендарем у процесі демонтажу та переміщення орендованого активу, відновлення місця, на якому він розташований, або відновлення орендованого активу до стану, що вимагається умовами оренди, окрім випадків, коли такі витрати здійснюються з метою створення запасів.

В подальшому актив з права користування амортизується за прямолінійним методом з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з права користування та кінець строку оренди. Оцінка строку корисного використання активів з права користування робиться таким же чином, як і для основних засобів. Крім того вартість активів з права користування періодично зменшується на збитки від знецінення, якщо такі є, та коригується на певні переоцінки орендного зобов'язання.

Орендне зобов'язання оцінюється на дату початку оренди за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, застосовуючи ставку відсотка, що неявно передбачена в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо таку ставку не можна легко визначити, Компанія застосовує додаткову ставку запозичення орендаря. Як правило, Компанія використовує додаткову ставку запозичення.

Орендні платежі, включені до складу орендного зобов'язання, включають:

- фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані платежі), за вирахуванням будь-якої дебіторської заборгованості, яка є стимулом до оренди;
- змінні орендні платежі, які залежать від індексу чи ставки, первісно оцінені з використанням такого індексу чи ставки на дату початку оренди.

В подальшому Компанія оцінює орендне зобов'язання за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Орендне зобов'язання переоцінюється, коли відбувається зміна майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок зміни індексу або ставки, або якщо Компанія змінює свою оцінку того, чи буде вона продовжувати чи припинити дію договору.

Коли орендне зобов'язання переоцінюється таким чином, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активу з права користування або ефект відображається у складі прибутку або збитку, якщо балансова вартість активу з права користування була зменшена до нуля. Переоцінка орендного зобов'язання, спричинена зміною курсів валют, не коригує балансову вартість активу з права користування і визнається в звіті про прибутки та збитки.

Компанія вирішила не визнавати активи з права користування та орендні зобов'язання для договорів, які мають термін оренди 12 місяців або менше, та для оренди малоцінних активів. Компанія визнає орендні платежі, пов'язані з такими орендними договорами, у складі витрат періоду.

(iii) *Визначення термінів оренди та ставки дисконтування*

Величина активів з права користування і зобов'язань з оренди залежить від оцінки керівництва стосовно термінів оренди та застосованої ставки залучення додаткових запозичень коштів. Термін оренди відповідає терміну орендного договору, який не підлягає розірванню, за винятком випадків, коли існує достатня впевненість у продовженні цього договору. При оцінці термінів оренди керівництво Компанії аналізує всі факти та обставини, які можуть вплинути на економічну доцільність продовження договорів оренди.

Ставки додаткових запозичень орендаря визначаються як ставки відсотка, які Компанія повинна була б сплатити для запозичень коштів на аналогічний термін і з аналогічним забезпеченням, необхідних для отримання активу вартістю співставною з вартістю активу з права користування в аналогічному економічному середовищі.

(д) *Запаси*

Запаси відображаються за найменшою з вартостей: собівартості або чистої вартості реалізації. Чистою вартістю реалізації є розрахункова вартість продажу в ході нормального ведення господарської діяльності мінус попередньо оцінені витрати на завершення та збут.

Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені при доставці запасів до їх теперішнього місця розташування та приведення їх у відповідний стан.

Списання запасів обліковується за методом ФІФО.

На кожну звітну дату Компанія оцінює запаси на предмет наявності пошкоджень, старіння, втрати ліквідності, зниження чистої вартості реалізації. У разі, якщо такі події мають місце, сума, на яку зменшується вартість запасів, відображається у складі інших операційних витрат у звіті про прибутки або збитки та інший сукупний дохід.

(е) *Зменшення корисності*

(i) *Фінансові інструменти*

Компанія визнає резерв під очікувані кредитні збитки (ECL) за:

- фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю;
- борговими цінними паперами, що оцінюються за FVOCI;
- договірними активами.

Компанія визначає резерви під очікувані кредитні збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента, за винятком таких інструментів, за якими сума визнаного резерву буде дорівнювати очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців:

- боргові цінні папери, якщо було визначено, що вони мають низький кредитний ризик станом на звітну дату;
- інші боргові цінні папери та залишки на банківських рахунках, для яких кредитний ризик (тобто ризик дефолту протягом очікуваного терміну обігу фінансового інструменту) після першого визнання суттєво не збільшився.

Резерви під збитки за дебіторською заборгованістю за продукцію, товари, роботи, послуги та договірними активами завжди оцінюються сумою, що дорівнює сумі ECL за весь строк дії інструмента.

При визначенні того, чи дійсно кредитний ризик за фінансовим інструментом зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, та при оцінюванні ECL Компанія бере до уваги обґрунтовану та підтверджену інформацію, яка є актуальною та була отримана без невиправданих затрат або зусиль. Це включає в себе як кількісну, так і якісну інформацію, а також результати аналізу, що ґрунтується на попередньому досвіді Компанії та експертній оцінці кредитної якості, включаючи прогнозну інформацію.

Компанія припускає, що значне зростання кредитного ризику за фінансовим активом відбулося, якщо кількість днів простроченої заборгованості за фінансовим активом перевищує 30 днів.

Фінансовий актив відноситься Компанією до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, якщо:

- мало ймовірно, що кредитні зобов'язання позичальника перед Компанією будуть погашені в повному обсязі без застосування Компанією таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності);
- кількість днів простроченої заборгованості за фінансовим активом перевищує 90 днів.

ECL за весь строк дії інструмента - це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих випадків дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента.

ECL за 12 місяців – це частина очікуваних кредитних збитків, що виникають унаслідок подій дефолту за фінансовим інструментом, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Максимальним періодом, що враховується при розрахунковій оцінці ECL, є максимальний період за договором, протягом якого Компанія наражається на кредитний ризик.

Оцінка ECL

ECL являють собою розрахункову оцінку кредитних збитків, зважених за ступенем ймовірності настання дефолту. Кредитні збитки оцінюються як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Компанії відповідно до договору, і грошовими потоками, які Компанія очікує отримати).

ECL дисконтуються за ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом.

Кредитно-знецінені фінансові активи

На кожну звітну дату Компанія проводить оцінку фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю, і боргових фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, на предмет їх кредитного знецінення. Фінансовий актив є «кредитно-знеціненим», коли відбувається одна або кілька подій, що чинять негативний вплив на оцінені майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

До доказів кредитного знецінення фінансового активу відносяться, зокрема, такі відкриті дані:

- значні фінансові труднощі позичальника чи емітента;
- порушення договору, наприклад, дефолт або прострочення, яке триває більше, ніж 90 днів;
- реструктуризація Компанією кредиту чи авансового платежу на умовах, які Компанія не розглядала б за інших обставин;
- ймовірність оголошення позичальником банкрутства або іншої фінансової реорганізації;
- зникнення активного ринку для цінного паперу в результаті фінансових труднощів.

Подання резерву під очікувані кредитні збитки у звіті про фінансовий стан

Суми резервів під збитки за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю, вираховуються з валової балансової вартості активів. Стосовно до боргових цінних паперів, оцінюваних за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, резерв під збитки нараховується в прибутку чи збитку і відображається у складі іншого сукупного доходу.

Списання

Валова балансова вартість фінансового активу списується, коли Компанія не має обґрунтованих очікувань щодо відновлення вартості фінансового активу в цілому або його частини. Щодо корпоративних клієнтів Компанія виконує індивідуальну оцінку за строками та сумами списання виходячи з обґрунтованих очікувань щодо відшкодування сум заборгованості. Компанія не очікує значного відшкодування списаних сум. Проте на фінансові активи, що списуються, все ж може бути звернене стягнення для виконання процедур Компанії щодо відшкодування сум заборгованості.

(ii) Нефінансові активи

Балансова вартість нефінансових активів Компанії, за винятком запасів та відстрочених податкових активів, перевіряється на кожну звітну дату з метою виявлення будь-яких ознак зменшення їх корисної вартості. Якщо такі ознаки існують, проводиться оцінка сум очікуваного відшкодування активів. Збиток від зменшення корисної вартості визнається тоді, коли балансова вартість активу або одиниці, що генерує грошові кошти, до якої відноситься актив, перевищує його оцінену суму очікуваного відшкодування.

Сумою очікуваного відшкодування активу чи одиниці, що генерує грошові кошти, є більша з двох вартостей: вартість у використанні чи справедлива вартість за вирахуванням витрат на реалізацію. При оцінці вартості у використанні очікувані в майбутньому грошові потоки дисконтуються до їх приведеної вартості з використанням ставки дисконту без урахування оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризику, притаманні відповідному активу чи одиниці, що генерує грошові кошти.

Для тестування на предмет зменшення корисної вартості активи, які не можуть бути перевірені індивідуально, об'єднуються у найменшу групу активів, що генерує надходження грошових коштів від безперервного використання, яка практично не залежить від притоку грошових коштів від інших активів чи одиниць, що генерують грошові кошти.

Корпоративні активи Компанії не генерують окремого притоку грошових коштів і використовуються не однією, а кількома одиницями, що генерують грошові кошти. Корпоративні активи обґрунтовано і послідовно розподіляються на одиниці, що генерують грошові кошти, і тестуються на предмет зменшення корисної вартості як компоненти одиниць, що генерують грошові кошти, на які ці корпоративні активи були розподілені.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»

Примітки до фінансової звітності

Збитки від зменшення корисної вартості визнаються у прибутку або збитку. Збитки від зменшення корисної вартості, визнані стосовно одиниць, що генерують грошові кошти, розподіляються таким чином, щоб зменшити балансову вартість активів в одиниці, що генерує грошові кошти (групі одиниць, що генерують грошові кошти), на пропорційній основі.

Збитки від зменшення корисної вартості, визнані у попередніх періодах, оцінюються на кожну звітну дату на предмет наявності ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисної вартості сторнується, якщо змінились оцінки, застосовувані для визначення суми очікуваного відшкодування. Збиток від зменшення корисної вартості сторнується тільки в тому випадку, якщо балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена, за вирахуванням зносу чи амортизації, якби збиток від зменшення корисної вартості не був визнаний.

(ж) Фінансові гарантії

Компанія бере на себе зобов'язання за наданими фінансовими гарантіями. Договір фінансової гарантії – це договір, який зобов'язує Компанію зробити певні виплати власникові гарантії для компенсації збитку, понесеного останнім в результаті того, що вказаний в договорі боржник не зміг здійснити платіж у строки, встановлені умовами боргового інструменту.

Видані фінансові гарантії первісно оцінюються за справедливою вартістю. У подальшому вони оцінюються за більшою з двох величин: сумою резерву під збитки, визначеною відповідно до МСФЗ 9, або первісно визнаною сумою за вирахуванням, у відповідних випадках, накопиченої суми доходу, визнаної відповідно до принципів МСФЗ 15.

Зобов'язання, визнані щодо виданих фінансових гарантій, включені до складу резервів («поточні забезпечення»).

(з) Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли Компанія має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті подій, що сталися у минулому, коли існує ймовірність того, що погашення даного зобов'язання призведе до відтоку ресурсів, що являють собою економічні вигоди, і коли існує можливість достовірно оцінити суму зобов'язання. Сума забезпечення розраховується шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків за ставкою до оподаткування, яка найбільш точно відображає вартість грошей в часі та специфічний ризик, який притаманний зобов'язанню. Амортизація дисконту визнається в фінансових витратах.

(и) Виплати працівникам

(і) Короткострокові виплати

Зобов'язання з короткострокових виплат працівникам не дисконтуються і відносяться на витрати по мірі надання відповідних послуг. Зобов'язання визнаються в сумі, яка, як очікується, буде виплачена в рамках короткострокових планів виплати грошових премій чи планів участі у прибутках, якщо Компанія має поточне юридичне чи конструктивне зобов'язання виплатити цю суму в результаті послуги, наданої раніше працівником, і таке зобов'язання може бути оцінене достовірно.

(ii) Пенсійні забезпечення

Державні пенсійні програми з визначеними внесками

Компанія здійснює відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суму, яка розраховується на основі заробітної плати кожного працівника. Такі суми відносяться на витрати по мірі відрахування. Сплата єдиного соціального внеску здійснюється в національній валюті шляхом внесення сум єдиного внеску на рахунки Державної фіскальної служби України.

Державні пенсійні програми з визначеною виплатою

Компанія здійснює разові виплати своїм працівникам при виході на пенсію, а також помісячні пенсійні виплати працівникам, які мають тривалий стаж роботи, в порядку, передбаченому колективними договорами. Компанія добровільно надає своїм співробітникам ряд довгострокових соціальних пільг, визначених колективним договором та наказами по підприємству. Всі ці пільги є планами з визначеними виплатами.

Чиста сума зобов'язання Компанії за пенсійними програмами з визначеною виплатою розраховується окремо для кожної програми шляхом оцінки суми майбутніх виплат, заробленої працівниками у поточному і попередніх періодах. Після цього сума виплат дисконтується з метою визначення її теперішньої вартості, а справедлива вартість активів програми вилучається з обліку.

Ставка дисконту визначається з урахуванням різних джерел інформації, включаючи дохідність на дату звітності по українських державних та високоліквідних корпоративних довгострокових облігаціях.

Розрахунок здійснюється з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць. Якщо результати розрахунку свідчать про отримання вигоди Компанією, визнаний актив обмежується чистою загальною сумою вартості будь-яких невизнаних послуг, наданих раніше, і теперішньою вартістю будь-яких майбутніх виплат за рахунок програми або зменшення сум майбутніх внесків за програмою. Для цілей розрахунку теперішньої вартості економічних вигод враховуються будь-які вимоги щодо мінімального рівня фінансування, які стосуються будь-якої пенсійної програми Компанії. Компанія отримує економічну вигоду, якщо ця вигода може бути реалізована протягом строку дії програми або при погашенні зобов'язань за програмою.

Зміни теперішньої вартості зобов'язань з виплати працівникам у вигляді актуарних прибутків або збитків визнаються одразу по мірі їх настання в іншому сукупному доході. Всі інші зміни в поточній вартості зобов'язань визнаються одразу по мірі їх настання в прибутках або збитках.

(к) Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з поточного та відстроченого податків. Поточний податок і відстрочений податок визнаються у прибутку або збитку, за винятком тих випадків, коли вони відносяться до об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі чи в іншому сукупному доході.

(i) Поточний податок

Поточний податок складається з очікуваного податку до сплати або до відшкодування, розрахованого на основі оподаткованого прибутку або збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або по суті введені в дію на звітну дату, та будь-яких коригувань

податку, що підлягає сплаті за попередні роки. Поточний податок до сплати включає також будь-яке податкове зобов'язання, що виникає в результаті оголошення дивідендів.

(ii) Відстрочений податок

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовою вартістю активів і зобов'язань, що використовуються для цілей фінансової звітності, і сумами, що використовуються для цілей оподаткування. Відстрочений податок не визнається за:

- тимчасовими різницями, що виникають при первісному визнанні активів або зобов'язань в операції, яка не є об'єднанням бізнесу і не впливає ані на обліковий, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток;
- тимчасовими різницями, пов'язаними з інвестиціями у дочірні та асоційовані підприємства і спільну діяльність, якщо Компанія має можливість контролювати строки сторнування тимчасових різниць та існує ймовірність того, що ці тимчасові різниці не будуть сторновані у найближчому майбутньому;
- тимчасовими оподатковуваними різницями, що виникають при початковому визнанні гудвілу.

Відстрочений податковий актив визнається за невикористаними податковими збитками, податковими кредитами та тимчасовими різницями, що відносяться на валові витрати, якщо існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, завдяки якому вони зможуть бути використані. Відстрочені податкові активи аналізуються на кожну звітну дату і зменшуються, якщо реалізація відповідної податкової вигоди більше не є вірогідною.

Сума відстроченого податку розраховується за ставками оподаткування, які, як очікується, будуть застосовуватись до тимчасових різниць на момент їх сторнування згідно із законодавством, яке буде чинним або практично введеним в дію на звітну дату.

Оцінка відстроченого податку відображає податкові наслідки того, яким чином Компанія планує, на кінець звітного періоду, відшкодувати балансову вартість своїх активів та розрахуватися за балансовою вартістю своїх зобов'язань.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються у випадку існування юридично забезпеченого права на взаємозарахування поточних податкових активів та зобов'язань, якщо вони відносяться до податку на прибуток, що стягується одним і тим самим податковим органом з одного й того самого оподаткованого суб'єкта господарювання, або з різних суб'єктів господарювання, але ці суб'єкти господарювання мають намір провести розрахунки за поточними податковими зобов'язаннями та активами на нетто-основі або їх податкові активи будуть реалізовані одночасно з погашенням їх податкових зобов'язань.

В ході визначення суми поточного та відстроченого податку Компанія враховує вплив невизначеності податкових позицій, а також вірогідність виникнення необхідності у сплаті додаткових податків, штрафів і пені за прострочені платежі. Компанія вважає, що нараховані нею податкові зобов'язання є адекватними за всі податкові роки, відкриті для перевірок, ґрунтуючись на аналізі численних факторів, включаючи тлумачення податкового законодавства та попередній досвід. Цей аналіз ґрунтується на оцінках і припущеннях і може передбачати формування певних суджень щодо майбутніх подій. Може з'явитися нова інформація, у зв'язку з якою Компанія буде змушена змінити свою думку щодо адекватності існуючих податкових зобов'язань; подібні зміни податкових зобов'язань вплинуть на витрати з податків за період, в якому відбулися зміни.

(л) Дохід

Дохід оцінюється на основі винагороди, зазначеної в договорі з клієнтом, та виключає суми, зібрані від імені третіх осіб. Компанія визнає дохід, коли передає контроль над товаром або послугою клієнту.

Компанія має п'ять основних напрямків генерування доходу – реалізація готової продукції та товарів, надання послуг з виготовлення лікарських засобів, транспортних послуг, послуг із аналізів, а також надання в операційну оренду активів або їх частини.

(і) Реалізація готової продукції та товарів

Компанія реалізує товари за контрактами з різними умовами їх доставки та умовами передачі ризиків та винагороди.

Момент передачі ризиків та винагород залежить від конкретних умов договорів купівлі-продажу. Як правило, передача відбувається при доставці продукції перевізникові на умовах постачання DAP («Доставлено в місце призначення»), FCA («Франко перевізник») або при відвантаженні продукції з заводу на умовах EXW («Франко завод»).

Компанія визнає продаж товарів, коли клієнт отримує над ними контроль. Ознаки того, чи був переданий контроль, оцінюються управлінським персоналом для кожного контракту, та включають такі ознаки щодо клієнта:

- має поточне зобов'язання здійснити оплату;
- фізично володіє;
- має юридичне право;
- прийняв ризики та вигоди від володіння;
- прийняв актив.

Для контрактів, які дозволяють клієнту повернути товар, виручка визнається, якщо існує дуже велика ймовірність того, що не відбудеться суттєвого сторнування суми визнаного доходу. Тому визнана виручка коригується на суми очікуваних повернень, що оцінюються на основі історичних даних для конкретних типів товарів.

У ході більшості своїх операцій з продажів товарів Компанія передає контроль та визнає реалізацію у момент, коли товари було передано у розпорядження покупцеві у визначеному місці, після чого покупець несе всі витрати та ризики, пов'язані з цими товарами. Відповідна доставка та завантаження здійснюються до того, як контроль над товаром був переданий покупцю, і не визнається окремого обов'язку щодо виконання зобов'язань, пов'язаних із транспортуванням та завантаженням.

(ii) Дохід від надання послуг

Компанія здійснює реалізацію послуг з виготовлення лікарських засобів на власних виробничих потужностях. Такі послуги переважно реалізуються пов'язаним особам Компанії, а за наявності виробничої можливості – третім особам.

Компанія визнає дохід за договорами з надання послуг з виготовлення лікарських засобів у певний момент часу. Відповідно до умов договору Компанія не має юридично обов'язкового права на отримання платежу за виконання, завершене до звітної дати. Покупець отримує право власності над виготовленою продукцією в момент передачі цієї продукції покупцеві.

(iii) Компоненти фінансування

Компанія не має договорів, за якими період між передачею обіцяних товарів чи послуг покупцеві та їх оплатою покупцем становитиме більше одного року. Внаслідок цього, як практичне звільнення, Компанія не вносить коригувань щодо цін операцій з урахуванням впливу суттєвого компоненту фінансування, якщо Компанія очікує, на дату заключення контракту, що період між передачею обіцяних товарів чи послуг за контрактом клієнту та оплатою за ці товари чи послуги буде менше ніж один рік.

(м) Частка учасників в Компанії

Учасники товариства з обмеженою відповідальністю мають право голосу, розподілу прибутку та повернення капіталу пропорційно розміру їх внеску, включаючи право одностороннього вилучення їх частки.

Згідно з поправкою «Фінансові інструменти з правом дострокового погашення і зобов'язання, що виникають при ліквідації» до МСФЗ (IAS) 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання інформації» і МСФЗ 1 (IAS) «Подання фінансової звітності», частки учасників у товариствах з обмеженою відповідальністю повинні бути класифіковані не як зобов'язання, а як власний капітал, якщо, поряд з іншими критеріями, загальна сума очікуваних грошових потоків, що відносяться до певного інструменту протягом строку його дії, базується переважно на прибутку або збитку, зміні визнаних чистих активів або зміні справедливої вартості визнаних і невизнаних чистих активів протягом строку дії цього інструменту, і якщо не існує інших випущених інструментів, грошові потоки за якими ґрунтуються переважно на зазначених вище статтях, або обмежують або фіксують залишкову прибутковість для власників інструментів з правом дострокового погашення.

Отже, станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. і 1 січня 2018 р. управлінський персонал визначив, що всі умови, необхідні для того, щоб класифікувати фінансовий інструмент з правом дострокового погашення, який представляє собою частки учасників в Компанії, що є товариством з обмеженою відповідальністю, як власний капітал, були дотримані. У зв'язку з цим такі частки в капіталі Компанії були класифіковані як власний капітал, а не як зобов'язання, оскільки вони представляють собою залишкову частку власності в капіталі суб'єкта господарювання.

(н) Умовні активи та зобов'язання

Умовні активи не визнаються у фінансовій звітності, але розкриваються у примітках, коли існує вірогідність надходження економічних вигід.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, за винятком випадків, коли існує ймовірність того, що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, і при цьому сума таких зобов'язань може бути достовірно оцінена. Інформація про такі зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, за винятком випадків, коли можливість відтоку ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, є незначною.

(о) Інвестиції в асоційовані компанії

Асоційовані підприємства – це суб'єкти господарювання, в яких Компанія здійснює суттєвий вплив на фінансову та операційну політику, проте не контролює її. Вважається, що суттєвий вплив існує у випадках, коли Компанії належить від 20% до 50% прав голосу в іншому суб'єкті господарювання.

Інвестиції в асоційовані підприємства обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств, і їх первісне визнання здійснюється за вартістю придбання. Вартість придбання включає витрати на здійснення операції.

Дана фінансова звітність включає частку Компанії у прибутку чи збитку та в іншому сукупному доході об'єкта інвестування, що обліковується за методом участі в капіталі інших підприємств, після коригувань, здійснених з метою приведення його принципів обліку у відповідність до принципів обліку Компанії, від дати початку здійснення суттєвого впливу до дати припинення суттєвого впливу.

Коли частка Компанії у збитках перевищує її частку участі в капіталі об'єкта інвестування, що обліковується за методом участі в капіталі інших підприємств, балансова вартість такої частки (включаючи всі довгострокові інвестиції) зменшується до нуля, і визнання всіх наступних збитків припиняється, крім випадків, коли Компанія прийняла на себе зобов'язання або здійснювала платежі від імені об'єкта інвестування.

(п) Нові стандарти та тлумачення, які ще не були прийняті

Деякі нові стандарти вступають в силу для річних періодів, що починаються після 1 січня 2019 р. Компанія не здійснювала достроковий перехід на нові і змінені стандарти при підготовці цієї фінансової звітності.

Наступні зміни до стандартів і тлумачень, як очікується, не будуть мати значного впливу на фінансову звітність Компанії:

- Зміни до посилань на Концептуальні основи фінансової звітності в стандартах МСФЗ.
- Визначення бізнесу (зміни до МСФЗ (IFRS) 3).
- Визначення поняття «значний» (зміни до МСФЗ (IAS) 1 і МСФЗ (IAS) 8).
- МСФЗ (IFRS) 17 «*Страхові контракти*».

6. Довгострокові фінансові інвестиції

12 серпня 2019 р. Компанія внесла кошти у розмірі 53,275 тисяч гривень до статутного капіталу асоційованої компанії «ZDOROVIA EUROPE SIA», що становить 49.93% від зареєстрованого (пайового) капіталу. Надалі асоційованою компанією було зроблено передоплату за акції латвійської фармацевтичної компанії згідно договору, яким передбачено, що отримання контролю над акціями настає за умови виконання ряду умов сторонами протягом 2019 – 2022 рр. Станом на 31 грудня 2019 р. такі умови є в процесі виконання. На дату затвердження цієї фінансової звітності угода не була фіналізована. Станом на 31 грудня 2019 р. Компанія провела аналіз ознак знецінення інвестиції і не виявила таких. Станом на 31 грудня 2019 року Компанія не відображала у балансовій вартості інвестиції частку Компанії в фінансовому результаті асоційованої компанії за 2019 рік через несуттєвий фінансовий результат.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

7. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за роки, що закінчилися 31 грудня, представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Дохід від реалізації готової продукції	1,581,778	1,335,411
Дохід від реалізації товарів	368,160	180,649
Дохід від наданих послуг:		
Контрактного виробництва	51,439	46,946
Контролю якості	11,033	13,066
Оренди	15,201	14,467
Транспортних перевезень	10,740	9,613
Усього	2,038,351	1,600,152

8. Витрати на збут

Витрати на збут за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Маркетингові та рекламні послуги	62,763	57,862
Витрати на страхування вантажів	40,289	31,245
Витрати на оплату праці	26,125	25,168
Транспортні витрати	4,236	4,390
Витрати на оренду	3,581	1,915
Амортизація основних засобів	1,546	1,429
Витрати на професійні послуги	296	-
Інші витрати	1,895	1,416
Усього	140,731	123,425

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

9. Адміністративні витрати

Адміністративні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Витрати на оплату праці	59,079	53,318
Витрати на експертизу	10,683	11,470
Витрати на технічне обслуговування машин та обладнання	10,432	11,536
Амортизація основних засобів	6,988	6,134
Витрати на професійні послуги	5,668	1,619
Витрати на податки	2,910	1,724
Витрати на страхування	2,105	1,757
Витрати на придбання енергії та запасів	1,617	1,536
Витрати на банківське обслуговування	1,585	1,444
Витрати на оренду	1,177	982
Інші витрати	1,692	2,151
Усього	103,936	93,671

10. Інші операційні витрати та інші витрати

Інші операційні витрати та інші витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Витрати на створення резерву ОКЗ під торгіву дебіторську заборгованість	9,973	500
Витрати на оплату праці	8,011	8,758
Витрати на дослідження	5,720	4,256
Витрати на списання нестач	5,064	1,824
Витрати на формування зв'язків з громадськістю	1,903	1,614
Витрати на податки	1,891	1,509
Витрати від операцій з іноземною валютою	728	1,006
Витрати на списання авансів виданих	567	-
Витрати на отримання ліцензій	448	-
Витрати на створення резерву ОКЗ під іншу дебіторську заборгованість	436	692
Витрати на списання безнадійної дебіторської заборгованості	420	3,959
Амортизація основних засобів	297	448
Витрати на списання запасів до чистої вартості реалізації	-	22,191
Витрати на створення резерву під знецінення авансів виданих	-	1,549
Інші витрати	3,382	2,205
Усього інших операційних витрат	38,840	50,511
Витрати на благодійність	3,448	3,666
Витрати на соціальні заходи	2,233	1,904
Інші витрати	265	39
Усього інших витрат	5,946	5,609

11. Інші операційні доходи та інші доходи

Інші операційні доходи та інші доходи за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Доходи від операційних курсових різниць	11,559	810
Доходи від надання інших послуг	9,805	15,947
Доходи від корегування списання запасів до чистої вартості реалізації	5,621	-
Доходи від корегування резерву ОКЗ під торгово дебіторську заборгованість	-	3,914
Доходи від продажу інших оборотних активів	1,024	798
Доходи від продажу інших необоротних активів	634	2,487
Інші доходи	2,612	695
Усього інших операційних доходів	31,255	24,651
Доходи від неопераційних курсових різниць	49,800	4,867
Інші доходи	51	329
Усього інших доходів	49,851	5,196

12. Витрати на персонал

Витрати на персонал за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Запаси та собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	235,347	212,812
Адміністративні витрати	59,079	53,318
Витрати на збут	26,125	25,168
Інші операційні витрати	8,011	8,758
Усього	328,562	300,056

13. Витрати з податку на прибуток

Ставка податку на прибуток, що застосовується до Компанії, становила 18%.

Компоненти витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Витрати з поточного податку	(35,136)	(20,231)
Дохід з відстроченого податку: виникнення та сторнування тимчасових різниць	1,764	1,497
Усього	(33,372)	(18,734)

Різниця між загальною очікуваною сумою витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р., а також 31 грудня 2018 р., розрахованої із застосуванням діючої ставки податку на прибуток до прибутку до оподаткування, і фактичною сумою витрат з податку на прибуток представлена таким чином:

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	%	2018 р.	%
Прибуток до оподаткування	145,709	100.0%	8,269	100.0%
Витрати з податку на прибуток за ставкою 18%	26,228	18.0%	1,488	18.0%
Невизнаний актив на тимчасових різницях	4,627	3.2%	10,369	125.4%
Вплив постійних різниць	2,517	1.8%	6,877	83.2%
Усього податку на прибуток	33,372	22.9%	18,734	226.6%

Відстрочені податкові активи та зобов'язання відносяться до таких статей:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Активи			Зобов'язання			Чиста сума		
	31	31		31	31		31	31	
	грудня	грудня	1 січня	грудня	грудня	1 січня	грудня	грудня	1 січня
	2019 р.	2018 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2018 р.
Запаси	9,698	10,716	6,715	-	-	-	9,698	10,716	6,715
Інша поточна дебіторська заборгованість	9,080	8,950	8,827	-	-	-	9,080	8,950	8,827
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	3,072	849	1,640	-	-	-	3,072	849	1,640
Довгострокові забезпечення	2,376	2,431	2,044	-	-	-	2,376	2,431	2,044
Поточні забезпечення	533	972	533	-	-	-	533	972	533
Інші поточні активи	-	954	1,520	(501)	-	-	(501)	954	1,520
Основні засоби	-	-	-	(20,696)	(23,082)	(20,728)	(20,696)	(23,082)	(20,728)
Інші	333	341	83	-	-	-	333	341	83
Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	25,092	25,213	21,362	(21,197)	(23,082)	(20,728)	3,895	2,131	634

Протягом років, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 2018 р. рух по відстроченому податковому активу (зобов'язанню) представлений повністю у звіті про фінансові результати.

(а) Невизнані відстрочені податкові активи

Відстрочені податкові активи не були визнані щодо певних статей, оскільки Компанія ще не віднесла їх до неоподатковуваних тимчасових різниць у своєму податковому обліку, а отже, Компанія не може оцінити з достатньою впевненістю, що вона зможе скористатися відповідними вигодами у майбутньому. Станом на 31 грудня 2019 р. сума невизнаних

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

відстрочених податкових активів становить 14,996 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 10,369 тисяч гривень; 1 січня 2018 р.: нуль).

14. Фінансові витрати

Фінансові витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Витрати на виплату відсотків по облігаціях (Примітка 25)	56,316	77,075
Витрати на виплату відсотків по кредитах (Примітка 25)	47,906	48,770
Витрати на формування актуарних резервів (Примітка 27)	1,279	1,060
Витрати на оренду	364	1,364
Усього фінансові витрати	105,865	128,269

15. Основні засоби

Рух основних засобів за роки, що закінчилися 31 грудня, представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Будівлі та земля	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Разом
Умовна вартість					
На 1 січня 2018 р.	293,724	297,295	55,462	16,954	663,435
Надходження	2,521	17,704	2,368	2,132	24,725
Вибуття	-	(13,616)	(727)	-	(14,343)
На 31 грудня 2018 р.	296,245	301,383	57,103	19,086	673,817
Надходження	11,235	10,888	8	1,070	23,201
Вибуття	-	(630)	(1,019)	-	(1,649)
На 31 грудня 2019 р.	307,480	311,641	56,092	20,156	695,369
Знос та збитки від зменшення корисності					
На 1 січня 2018 р.	-	141,425	30,123	16,018	187,566
Знос за рік	11,348	19,071	5,248	2,198	37,865
Вибуття	-	(2,068)	(562)	-	(2,630)
На 31 грудня 2018 р.	11,348	158,428	34,809	18,216	222,801
Знос за рік	11,902	19,475	5,725	1,036	38,138
Вибуття	-	(444)	(793)	-	(1,237)
На 31 грудня 2019 р.	23,250	177,459	39,741	19,252	259,702

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Будівлі та земля	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Разом
Залишкова вартість					
На 1 січня 2018 р.	293,724	155,870	25,339	936	475,869
На 31 грудня 2018 р.	284,897	142,955	22,294	870	451,016
На 31 грудня 2019 р.	284,230	134,182	16,351	904	435,667

Нарахований знос основних засобів за роки, що закінчилися 31 грудня, представлений наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Відображено у складі:		
Запаси та собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	29,307	29,854
Адміністративні витрати	6,988	6,134
Витрати на збут	1,546	1,429
Інші операційні витрати	297	448
Усього	38,138	37,865

(а) Активи в заставі

Станом на 31 грудня 2019 р. основні засоби у сумі 101,988 тисяч гривень були надані у заставу як забезпечення по кредитах Компанії та банківських гарантій по кредитах деяких своїх контрагентів, а також як забезпечення по договору авалування векселів. На 31 грудня 2018 р. 106,993 тисяч гривень були надані у заставу по кредитах Компанії та як забезпечення банківських гарантій по кредитах деяких своїх контрагентів (1 січня 2018 р.: 109,887 тисяч гривень).

(б) Умовна вартість основних засобів

На дату прийняття МСФЗ, 1 січня 2018 р. частина основних засобів оцінена за справедливою вартістю, яка використовується як умовна вартість основних засобів на цю дату на основі результатів незалежної оцінки.

Сукупні коригування балансової вартості основних засобів на 1 січня 2018 р. представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Будівлі та земля	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Разом
Балансова вартість згідно з П(с)БО	287,577	133,547	25,339	936	447,399
Коригування	6,147	22,323	-	-	28,470
Умовна вартість	293,724	155,870	25,339	936	475,869

Управлінський персонал залучив незалежного оцінювача для оцінки справедливої вартості частини основних засобів станом на 1 січня 2018 р. Оцінена вартість основних засобів

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

Компанії категоризована як справедлива вартість 3 рівня на основі аналізу вхідних даних, використаних у методах оцінки.

Більша частина основних засобів Компанії має вузькоспеціалізований характер і рідко продається на відкритому ринку інакше, ніж як складова частина діючого бізнесу. За винятком окремих одиниць неспеціалізованих будівель та споруд, машин та обладнання, які були оцінені на основі результатів нещодавніх ринкових операцій, ринок для аналогічних будівель та споруд, машин та обладнання в Україні не є активним, у зв'язку з чим на ньому відсутня інформація про достатню кількість порівнюваних операцій продажу будівель та споруд, машин та обладнання для застосування ринкового методу визначення справедливої вартості.

Як наслідок, справедлива вартість будівель та споруд, машин та обладнання визначалася, головним чином, із використанням вартості заміщення за вирахуванням зносу. Цей метод передбачає оцінку витрат, необхідних для відновлення або заміщення відповідних будівель та споруд, машин та обладнання, скоригованих на фізичний, функціональний або економічний знос та старіння.

Вартість заміщення за вирахуванням зносу оцінена на основі внутрішніх джерел даних та аналізу українського та міжнародного ринків подібних будівель та споруд, машин та обладнання. Різні ринкові дані були отримані з опублікованих джерел, каталогів, статистичних даних тощо. Крім того, у процесі визначення цієї вартості залучалися галузеві експерти та будівники аналогічних будівель та споруд, машин та обладнання як в Україні, так і за кордоном.

Крім визначення вартості заміщення за вирахуванням зносу було проведено тестування грошових потоків з метою оцінки сум очікуваного відшкодування будівель та споруд, машин та обладнання. Для цілей тестування на предмет економічного зносу був застосований підхід, що ґрунтується на вартості у використанні, в результаті чого вартість заміщення за вирахуванням зносу виявилась більшою, ніж визначена справедлива вартість.

У якості активів, що складають ОГГК визначено сукупність основних засобів, нематеріальних активів, незавершених капітальних інвестицій та робочого капіталу Компанії.

Тест економічного зносу, заснований на ключових припущеннях щодо цін продажу, маржі ЕВІТДА продемонстрував перевищення розрахункової дисконтованої суми майбутніх грошових потоків над величиною, визначеною методом вартості заміщення за вирахуванням зносу. За результатами тестування економічного зносу не було виявлено ознак знецінення. Справедлива вартість основних засобів ОГГК становить 475,869 тисяч гривень на 1 січня 2018 р.

При виконанні тестування дисконтованих грошових потоків на 1 січня 2018 р. застосовувалися такі припущення:

Показники	Припущення	Чутливість
Зростання надходжень від продажів	За прогнозами, показник зростання надходжень від продажів у 2018-2022 рр. буде таким: 2018 р. – 13% 2019 р. – 10% 2020 – 2021 рр. - 11% 2022 р. – 10%	Оцінена справедлива вартість є тим вищою, чим вищим є прогнозний показник зростання надходжень від продажів

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

Маржа EBITDA	За прогнозами, показник маржі EBITDA буде таким: 2018 рік – 11% 2019 – 2020 рр. – 8% 2021 – 2022 рр. – 7%	Оцінена справедлива вартість збільшується із зростанням прогнозованої маржі EBITDA
Ставка дисконту	Була застосована така ставка дисконту: 23%	Оцінена справедлива вартість збільшується із зменшенням застосованої ставки дисконту.
Темп зростання на термінальному етапі	Термінальна вартість була розрахована наприкінці 5-річного проміжного періоду. При розрахунку термінальної вартості враховувався темп зростання на термінальному етапі на рівні 6%.	Оцінена справедлива вартість збільшується із збільшенням розрахункового темпу зростання на термінальному етапі.

16. Запаси

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. запаси представлені наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Виробничі запаси	270,021	274,509	259,412
Готова продукція	105,989	274,453	145,011
Незавершене виробництво	32,289	42,287	41,507
Товари	20,052	21,452	22,087
Усього	428,351	612,701	468,017

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 р., Компанія визнала дохід від корегування списання запасів до чистої вартості реалізації, що представляють собою готову продукцію, товари та виробничі запаси у розмірі 5,621 тисяча гривень (31 грудня 2018 р.: витрати у розмірі 22,191 тисяча гривень). Сума цих корегувань була включена до складу «інших операційних доходів» та «інших операційних витрат» в звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) за 2019 і 2018 роки, відповідно.

Витрати на списання запасів до чистої вартості реалізації в 2018 році суттєво зросли через збільшення балансової вартості запасів станом на 31 грудня 2018 року, що в свою чергу відбулося через одноразове нетипове суттєве повернення готової продукції від одного з основних дистриб'юторів Компанії, оскільки було прийнято рішення про зупинення подальшої співпраці.

(а) Активи у заставі

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. запаси у розмірі 35,000 тисяч гривень були надані у заставу як забезпечення за договором авалування векселів (Примітка 26).

17. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за реалізовані товари, роботи та послуги	614,958	338,462	505,503
Очікувані кредитні збитки	(17,067)	(18,907)	(22,321)
Усього	597,891	319,555	483,182

Інформація про кредитний ризик Компанії, пов'язаний з дебіторською заборгованістю, розкрита в Примітці 28(б).

Інформація про дебіторську заборгованість, деноміновану у валюті, розкрита в Примітці 28(г).

Інформація про дебіторську заборгованість із пов'язаними сторонами розкрита в Примітці 30(в).

18. Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами та з бюджетом

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами та з бюджетом представлена наступними розрахунками:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Заборгованість за авансами виданими	22,523	15,962	17,582
Заборгованість за розрахунками з бюджетом:	21,058	50,207	42,699
Акцизний збір	17,743	12,816	18,540
Податок на додану вартість	3,315	37,391	24,159
Резерв під зменшення корисності	(1,863)	(1,838)	(287)
Усього	41,718	64,331	59,994

Інформація про заборгованість за авансами виданими пов'язаним сторонам розкрита в Примітці 30(в).

19. Інша поточна дебіторська заборгованість

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. інша поточна дебіторська заборгованість представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Фінансові допомоги видані	148,905	157,066	240,267
Дебіторська заборгованість за реалізацію необоротних активів	26,202	30,149	11,089
Інша дебіторська заборгованість	385	98,672	99,892
Очікувані кредитні збитки	(50,447)	(71,725)	(71,033)
Усього	125,045	214,162	280,215

На 31 грудня 2019 р. фінансові допомоги видані в сумі 105,100 тисячі гривень, або 71% всіх фінансових допомог виданих (31 грудня 2018 р.: 99,107 тисяч гривень, або 63% всіх фінансових допомог виданих, 1 січня 2018 р.: 93,293 тисячі гривень, або 39% всіх фінансових допомог виданих), преставлені фінансовою допомогою виданою одному контрагенту.

Компанія оцінила очікувані кредитні збитки по фінансових допомогах виданих з залученням незалежного оцінювача для оцінки справедливої вартості застав будівель в м. Харків отриманих під ці фінансові допомоги. Оцінена вартість заставлених будівель категоризована як справедлива вартість 2 рівня на основі аналізу використаних вхідних даних в оцінці. Справедлива вартість була визначена ринковим методом. Детальна кількісна інформація про суми визнаних очікуваних кредитних збитків розкрита у Примітці 28 (б)(і).

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 р., Компанія списала з балансу фінансову допомогу та відповідний резерв під очікувані кредитні збитки на суму 19,807 тисяч гривень.

Інформація про іншу поточну дебіторську заборгованість із пов'язаними сторонами розкрита в Примітці 30(в).

20. Поточні фінансові інвестиції

За договором від 21 грудня 2019 р. Компанія зробила передоплату за інвестиційні сертифікати пайового закритого недиверсифікованого венчурного інвестиційного фонду («інвестиційний фонд» або «пайовий фонд») у розмірі 178,803 тисячі гривень. Компанія отримала право власності на відповідні інвестиційні сертифікати (відповідно стала учасником пайового фонду) 14 січня 2020 р. у кількості 38,593 штуки, що становить 52% від загальної кількості випущених та оплачених сертифікатів на 31 грудня 2019 року. Термін діяльності інвестиційного фонду до 10 січня 2023 року. Згідно з українським законодавством пайові інвестиційні фонди створюються компанією з управління активами, а учасники пайового фонду не мають права впливати на діяльність компанії з управління активами. Учасники пайового фонду не відповідають за зобов'язаннями пайового фонду і несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю пайового фонду, тільки в межах належних їм інвестиційних сертифікатів фонду. Компанія обліковує дані поточні інвестиції за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Станом на 31 грудня 2019 р. інвестиційний фонд володіє різноманітними активами, в тому числі корпоративними облігаціями, випущеними Компанією.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

Станом на 31 грудня 2019 р. Компанія, здійснивши детальний аналіз складу чистих активів фонду, визначила, що справедлива вартість поточних фінансових інвестицій рівна балансовій вартості.

21. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р., та 1 січня 2018 р. представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Грошові кошти на поточних рахунках в національній валюті	33,469	25,570	3,549
Грошові кошти в дорозі в національній валюті	-	-	2,611
Усього	33,469	25,570	6,160

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. грошові кошти та їх еквіваленти представлені банківськими балансами, які не є знеціненими або простроченими.

Грошові кошти та їх еквіваленти розміщені на поточних рахунках у місцевих українських банках, що належать до 20-ти найбільших українських банків.

У наступній таблиці представлений аналіз банківських депозитів і залишків на банківських рахунках згідно з рейтингами банків, присвоєними рейтинговим агентством Fitch, або його еквівалентами:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
В	31,039	-	-
В-	2,417	2,598	-
Без рейтингу	13	22,972	6,160
Усього	33,469	25,570	6,160

Інформація про кредитний та валютний ризики Компанії, пов'язані з грошовими коштами та їх еквівалентами, викладена у Примітці 28.

Станом на 31 грудня 2018 р. грошові кошти та їх еквіваленти у сумі 22,886 тисяч гривень (90% від усіх грошових коштів та їх еквівалентів) утримуються в банку, який не мав присвоєного рейтингу рейтинговим агентством Fitch або його еквівалентами. Банк має значні обсяги власного капіталу. У засобах масової інформації відсутня інформація щодо проблем банку із платоспроможністю чи ліквідністю.

Станом на 31 грудня 2019 р. даному банку було присвоєно рейтинговим агентством Fitch рейтинг В.

22. Власний капітал

(а) Зареєстрований капітал

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. безпосереднім власником Компанії є ТОВ «Фармацевтична група «Здоров'я», якій належить 100% зареєстрованого капіталу Компанії. На 31 грудня 2019 р. зареєстрований капітал становить 366,295 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. зареєстрований капітал становить 341,295 тисяч гривень.

(б) Нерозподілений прибуток

Нерозподілений прибуток, представлений у цій фінансовій звітності на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., включає певні коригування, які є доречними для представлення фінансового стану Компанії відповідно до МСФЗ. Відповідно, нерозподілений прибуток, включений до звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., не відображає суму резервів наявних до розподілу учасникам.

З 1 січня 2019 р. фінансова звітність за МСФЗ використовується як фінансова звітність, що складається згідно з українськими нормативними вимогами, і Компанія не складає фінансову звітність відповідно до П(с)БО. Відповідно, нерозподілений прибуток, включений до звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 р., відображає суму резервів наявних до розподілу учасникам.

Відповідно до українського законодавства, суб'єкти господарювання можуть розподіляти всі прибутки або передавати їх до резервів, як це передбачено їх статутами. Розподіл прибутку Компанії, як правило, визначається лише за поточний або нерозподілений прибуток, як показано в офіційній фінансовій звітності, а не з сум, раніше перерахованих до резервів.

(в) Управління капіталом

Основна мета управління капіталом Компанії полягає у підтримці можливості продовження її діяльності і розширення бізнесу, а також максимізації прибутковості власного капіталу через підтримку оптимального балансу власного капіталу та кредитних джерел фінансування.

Капітал Компанії складається з власного капіталу, який належить засновникам, що включає в себе статутний капітал, додатковий капітал та нерозподілений прибуток.

Компанія не має офіційної політики управління капіталом, але управлінський персонал намагається підтримувати достатній рівень капіталу для задоволення операційних і стратегічних потреб Компанії. Це досягається завдяки ефективному управлінню грошовими коштами, постійному моніторингу доходів і прибутків Компанії та довгостроковими інвестиційними планами, що фінансуються, головним чином, за рахунок операційних грошових потоків Компанії. Завдяки цим заходам Компанія намагається забезпечити стабільне зростання прибутку.

23. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Поточна кредиторська заборгованість в основному включає в себе заборгованість за товари, роботи, послуги та представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Кредиторська заборгованість за товари	97,674	41,464	35,104
Кредиторська заборгованість за сировину і матеріали	72,337	59,367	173,652
Кредиторська заборгованість за послуги	22,528	37,070	40,648
Кредиторська заборгованість за основні засоби	12,366	10,654	1,014
Інша	191	308	921
Усього	205,096	148,863	251,339

Інформація про валютний ризик та ризик ліквідності Компанії, пов'язані з торговою кредиторською заборгованістю, розкрита у Примітці 28.

Інформація про залишки за операціями із пов'язаними сторонами розкрита у Примітці 30(в).

24. Поточні забезпечення

Поточні забезпечення станом на 31 грудня представлені наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Резерв невикористаних відпусток	13,063	13,734	13,231
Забезпечення інших витрат	2,643	5,398	2,963
Усього	15,706	19,132	16,194

25. Облігації випущені, кредити та позики

У цій примітці представлена інформація про договірні умови кредитів та позик Компанії, за якими нараховуються проценти та які оцінюються за амортизованою вартістю. Більш детальна інформація про процентний та валютний ризики і ризик ліквідності Компанії викладена у Примітці 28.

Станом на 31 грудня 2018 р. в таблицях, що подані нижче, не включені інші зобов'язання, які входять до складу рядка «Інші довгострокові зобов'язання» в звіті про фінансовий стан, у розмірі 364 тисячі гривень (1 січня 2018 р.: 2,477 тисяч гривень). Станом на 31 грудня 2019 р. такі інші зобов'язання відсутні.

Станом на 31 грудня 2019 р. в таблицях, що подані нижче, не включені зобов'язання у розмірі 2,846 тисячі гривень (31 грудня 2018 р.: 148 тисяч гривень; 1 січня 2018 р.: 135 тисяч гривень), які входять до складу рядка «Інші поточні зобов'язання» в звіті про фінансовий стан. Такі зобов'язання представлені зобов'язанням з надання фінансової знижки, за непідтвердженими податковими накладними та іншим, що не виникають в ході фінансової діяльності Компанії.

Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. заборгованість Компанії представлена наступним чином:

Номер рядку	Найменування валюти	Рік погашення	31 грудня 2019 р.			31 грудня 2018 р.			1 січня 2018 р.		
			Номінальна процентна ставка	Номінальна вартість	Балансова вартість	Номінальна процентна ставка	Номінальна вартість	Балансова вартість	Номінальна процентна ставка	Номінальна вартість	Балансова вартість
<i>(у тисячах гривень)</i>											
Інші довгострокові зобов'язання	1515										
Облігації випущені	Гривня	2021	19.5%	288,800	288,800	19.5%	288,800	288,800	-	-	-
Позики											
Незабезпечені позики	Євро	2029	11.0%	240,091	240,091	-	-	-	-	-	-
Незабезпечені позики	Євро	2029	11.0%	48,018	48,018	-	-	-	-	-	-
Незабезпечені позики	Євро	2029	11.0%	36,014	36,014	-	-	-	-	-	-
Незабезпечені позики	Долар США	2020	-	-	-	11.0%	276,883	276,883	11.0%	280,672	280,672
Незабезпечені позики	Долар США	2021	-	-	-	11.0%	55,377	55,377	11.0%	56,134	56,134
Незабезпечені позики	Долар США	2021	-	-	-	11.0%	41,573	41,573	11.0%	42,101	42,101
Усього				612,923	612,923		662,633	662,633		378,907	378,907

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»
 Примітки до фінансової звітності

(продовження)

Номер рядку	Найменування валюти	Рік погашення	31 грудня 2019 р.			31 грудня 2018 р.			1 січня 2018 р.		
			Номінальна процентна ставка	Номінальна вартість	Балансова вартість	Номінальна процентна ставка	Номінальна вартість	Балансова вартість	Номінальна процентна ставка	Номінальна вартість	Балансова вартість
Короткострокові кредити банків	1600										
Забезпечені заставою кредити	Долар США	2020	8.0%	14,212	14,212	8.0%	26,580	26,580	-	-	-
Забезпечені заставою кредити	Долар США	2020	7.9%	23,686	23,686	7.9%	55,378	55,378	7.9%	28,067	28,067
Забезпечені заставою кредити	Євро	2020	7.0%	105,688	105,688						
Забезпечені заставою кредити	Гривня	2020	-	-	-	22.0%	22,000	22,000	-	-	-
Забезпечені заставою кредити	Гривня	2020	-	-	-	22.0%	10,580	10,580	17.4%	18,400	18,400
Усього				143,586	143,586		114,538	114,538		46,467	46,467
Інші поточні зобов'язання	1690										
Фінансова допомога	Гривня	На вимогу	-	-	-	0.0%	4,600	4,600	0.0%	19,860	19,860
Облігації випущені	Гривня	2018	-	-	-	-	-	-	30.0%	288,800	288,800
Нараховані проценти											
- по облігаціях	Гривня	2020	-	3,703	3,703	-	3,703	3,703	-	5,696	5,696
- по кредитах	Долар США	2020	-	2,877	2,877	-	3,474	3,474	-	3,522	3,522
Усього				6,580	6,580		11,777	11,777		317,878	317,878

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

(а) Узгодження змін у зобов'язаннях з грошовими потоками, що виникають у ході фінансової діяльності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Короткострокові кредити банків	Облігації випущені	Інші довгострокові зобов'язання	Інші поточні зобов'язання	Усього
Сальдо на 1 січня 2018 р.	46,467	288,800	378,907	29,078	743,252
Зміни в результаті грошових потоків від фінансової діяльності					
Надходження за позиками	148,247	-	-	9,200	157,447
Погашення позик	(80,069)	-	-	(24,460)	(104,529)
Проценти сплачені за кредитами	-	-	-	(49,067)	(49,067)
Проценти сплачені за облігаціями	-	-	-	(79,068)	(79,068)
Всього змін грошових потоків від фінансової діяльності	68,178	-	-	(143,395)	(75,217)
Вплив змін валютних курсів	(107)	-	(5,074)	249	(4,932)
Інші зміни					
Відсоткові витрати за кредитами (Примітка 14)	-	-	-	48,770	48,770
Відсоткові витрати за облігаціями (Примітка 14)	-	-	-	77,075	77,075
Залишок на 31 грудня 2018 р.	114,538	288,800	373,833	11,777	788,948
Зміни в результаті грошових потоків від фінансової діяльності					
Надходження за позиками	273,221	-	-	-	273,221
Надходження за іншими зобов'язаннями	-	-	-	3,909	3,909
Погашення позик	(232,674)	-	-	(4,600)	(237,274)
Проценти сплачені за кредитами	-	-	-	(52,096)	(52,096)
Проценти сплачені за облігаціями	-	-	-	(56,316)	(56,316)
Всього змін грошових потоків від фінансової діяльності	40,547	-	-	(109,103)	(68,556)
Вплив змін валютних курсів	(11,499)	-	(49,710)	(130)	(61,339)
Інші зміни					
Відсоткові витрати за кредитами (Примітка 14)	-	-	-	47,906	47,906
Відсоткові витрати за облігаціями (Примітка 14)	-	-	-	56,316	56,316
Інші зміни, пов'язані з зобов'язаннями	-	-	-	(186)	(186)
Залишок на 31 грудня 2019 р.	143,586	288,800	324,123	6,580	763,089

(б) Порушення ковенант

Фінансові домовленості щодо позик, отриманих від банку, включають вимогу дотримання певних показників та певних запевнень.

Станом на 1 січня 2018 р. та 31 грудня 2018 р. такі показники/запевнення були порушені, що дає банку право вимагати негайного погашення позик, внаслідок чого позики у розмірі 46,467 тисяч гривень та 114,538 тисяч гривень, відповідно, були враховані як «на вимогу» у цій фінансовій звітності. Станом на 31 грудня 2019 р. такі показники/запевнення не були порушені.

26. Векселі видані

Станом на 31 грудня 2019 р. Компанія випустила податкові векселі з акцизу на спирт у розмірі 17,743 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 12,815 тисяч гривень, 1 січня 2018 р.: 18,540 тисяч гривень). Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. гаранторами на оплату у повному розмірі виступають банківські установи.

Одночасно з виданням органам державної фіскальної служби податкового векселя, Компанія відображає дебіторську заборгованість за податковим векселем (Примітка 18). Такий податковий вексель може бути видано виробниками лікарських засобів. Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, авальованих банком (податкових розписок), що видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, спирту етилового денатурованого (технічного) та біоетанолу, які використовуються суб'єктами господарювання для виробництва окремих видів продукції, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Строк, на який видається податковий вексель підприємствами-виробниками для виробництва лікарських засобів, не може перевищувати 180 календарних днів. Підставою для взяття на облік податкового векселя є довідка векселедавця про прогнозований обсяг потреби спирту етилового неденатурованого, спирту етилового денатурованого (технічного), біоетанолу для виготовлення окремих видів продукції.

Погашення податкового векселя (зарахування зобов'язання в рахунок активу) здійснюється у разі документального підтвердження факту цільового використання спирту етилового у перерахунку на 100-відсотковий спирт етиловий для виробництва окремих видів продукції. Підставою для такого погашення є довідка векселедавця про цільове використання спирту в перерахунку на 100-відсотковий спирт етиловий за формою, що затверджується ДПС України.

27. Зобов'язання з виплат працівникам

Зобов'язання з виплат працівникам представлені наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності	8,497	9,387	9,221
Інші довгострокові виплати працівникам	4,701	4,119	2,134
Усього:	13,198	13,506	11,355

Зміни у теперішній вартості зобов'язань, визнані у звіті про сукупний дохід за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Теперішня вартість зобов'язань з виплат працівникам на 1 січня	13,506	11,355
Суми, визнані у фінансових результатах за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:		
— <i>Вартість поточних послуг</i>	684	398
— <i>Процентні втрати по зобов'язаннях з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності</i>	1,279	1,060
— <i>Переоцінка чистого зобов'язання по інших довгострокових виплатах працівникам</i>	133	1,978
Разом сум, визнаних в фінансових результатах	2,096	3,436
Суми, визнані в іншому сукупному доході за рік, що закінчився 31 грудня	(996)	234
Здійснені виплати	(1,408)	(1,519)
Вартість зобов'язань з виплат працівникам на 31 грудня	13,198	13,506

Ключові припущення, використані при визначенні цих зобов'язань, представлені у таблиці:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Ставка дисконту	10.0%	10.0%	10.0%
Темпи зростання заробітної плати	9.0%	9.0%	9.0%
Плинність кадрів	6.0%	11.0%	14.1%
Ставка інфляції	6.1%	6.1%	6.1%

Оскільки в Україні, як правило, відсутні достовірні ринкові дані, управлінський персонал використовує власні припущення при розрахунку зобов'язань на кожну звітну дату. Фактичні результати можуть суттєво відрізнятись від оцінок, зроблених на звітну дату.

Темпи зростання заробітної плати оцінені на основі закладеного у бюджет прогнозованого зростання заробітної плати працівників. Ставка інфляції оцінена на основі очікуваної (прогнозованої) ставки інфляції у майбутньому, враховуючи невизначеність ситуації.

28. Управління фінансовими ризиками

(а) Огляд

При використанні фінансових інструментів Компанія зазнає таких видів ризиків:

- кредитний ризик;

- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація щодо кожного із зазначених ризиків, яких зазнає Компанія, а також про цілі, політику та процедури оцінки та управління ризиками Компанії. Більш детальна кількісна інформація розкрита у відповідних примітках до цієї фінансової звітності.

Управлінський персонал несе відповідальність за розробку принципів та процедур управління ризиками Компанії та контроль за їх виконанням.

Політики Компанії у сфері управління ризиками розробляються з метою виявлення і аналізу ризиків, з якими стикається Компанія, встановлення належних лімітів і засобів контролю за ними, а також моніторингу ризиків і дотримання ризикових обмежень. Політика та системи управління ризиками регулярно переглядаються, щоб відображати зміни у ринкових умовах та діяльності Компанії.

Застосовуючи засоби навчання і стандарти та процедури управління, Компанія прагне створити таке впорядковане і конструктивне середовище контролю, в якому всі працівники розуміють свої ролі і обов'язки.

(б) Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Компанії у випадку невиконання клієнтом чи контрагентом своїх договірних зобов'язань за фінансовим інструментом і виникає, головним чином, у зв'язку з дебіторською заборгованістю клієнтів Компанії.

(і) *Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги та інша дебіторська заборгованість*

Рівень кредитного ризику Компанії залежить, головним чином, від індивідуальних характеристик кожного клієнта. Проте управлінський персонал також бере до уваги демографічні характеристики клієнтської бази, у тому числі ризик дефолту в галузі, в якій здійснюють свою діяльність клієнти, оскільки ці фактори можуть впливати на рівень кредитного ризику, особливо за поточних складних економічних умов. Більшість доходів Компанії від основної діяльності відносяться до операцій продажу в Україні.

Управлінський персонал затвердив кредитну політику, відповідно до якої кожен новий клієнт підлягає індивідуальному аналізу на предмет його платоспроможності, перш ніж йому будуть запропоновані стандартні умови оплати і доставки продукції. Такий аналіз охоплює внутрішні рейтинги, якщо такі є. Клієнти, які не відповідають вимогам Компанії щодо платоспроможності, можуть здійснювати операції з Компанією тільки на основі передоплати.

Компанія не вимагає застави щодо торгової та іншої дебіторської заборгованості, окрім певних фінансових допомог виданих (Примітка 19).

Компанія створює резерв на покриття збитків від зменшення корисності, який являє собою її оцінку очікуваних збитків (ECL) від торгової та іншої дебіторської заборгованості. Основними складовими цього резерву є компонент окремо оцінюваного збитку, що відноситься до дебіторської заборгованості, яка є значною індивідуально.

Компанія визначила, що на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. залишки заборгованості від деяких контрагентів за торгову дебіторську заборгованість повинні оцінюватися на індивідуальній основі. На 31 грудня 2019 р. ймовірність дефолту для цих контрагентів була визначена на рівні 6.72%, а величина збитку у випадку дефолту – на рівні 62% (31 грудня 2018 р.: ймовірність дефолту визначена у межах 6.72% - 9.47%, а величина

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

збитку у випадку дефолту – на рівні 62%; 1 січня 2018 р.: ймовірність дефолту на рівні 18.97%, а величина збитку у випадку дефолту – на рівні 62%). Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. ймовірність дефолту та величина збитку по одному з індивідуальних контрагентів у випадку дефолту були визначені на рівні 100%. Станом на 31 грудня 2019 р. Компанія списала дану заборгованість з балансу за рахунок створеного резерву. Компанія відобразила в обліку очікувані кредитні збитки за індивідуальною оцінкою контрагентів таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	547,299	146,649	300,279
Очікувані кредитні збитки	(13,653)	(13,858)	(17,242)
Усього	521,685	132,791	283,037

(ii) Збитки від зменшення корисності

Кредитна якість торгової дебіторської заборгованості, оцінюваної на колективній основі, представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.			31 грудня 2018 р.			1 січня 2018 р.		
	Балансова вартість	Резерв під збитки (154)	Кредитно знецінена Так/Ні Ні	Балансова вартість	Резерв під збитки (1,779)	Кредитно знецінена Так/Ні Ні	Балансова вартість	Резерв під збитки (1,607)	Кредитно знецінена Так/Ні Ні
Непрострочена	39,255	(154)	Ні	177,912	(1,779)	Ні	160,709	(1,607)	Ні
Прострочена:									
0 - 30 днів	13,923	(139)	Ні	6,774	(68)	Ні	38,644	(386)	Ні
31 - 120 днів	9,225	(472)	Ні	5,255	(1,577)	Так	3,847	(1,155)	Так
121 - 365 днів	4,756	(2,149)	Так	1,232	(985)	Так	462	(369)	Так
Понад 1 рік	500	(500)	Так	640	(640)	Так	1,562	(1,562)	Так
Усього	67,659	(3,414)		191,813	(5,049)		205,224	(5,079)	

Всі кредитні збитки за фінансовими активами розраховувалися із застосуванням моделі кредитних збитків протягом всього терміну існування інструмента.

Компанія визначила, що на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. всі залишки фінансових допомог виданих, що входять до складу іншої поточної дебіторської заборгованості, повинні оцінюватися на індивідуальній основі.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Фінансові допомоги видані, по яких ймовірність дефолту і величина збитку у випадку дефолту 100%	-	-	-
<i>Валова балансова вартість</i>	2,800	22,171	24,386
<i>Очікувані кредитні збитки</i>	(2,800)	(22,171)	(24,386)
Фінансові допомоги видані, оцінені з урахуванням застави	60,833	53,103	50,146
<i>Валова балансова вартість</i>	108,480	102,657	96,793
<i>Очікувані кредитні збитки</i>	(47,647)	(49,554)	(46,647)
Кредитно не знецінені фінансові допомоги на вимогу, по яких немає ознак знецінення	37,625	32,238	119,088
Усього	98,458	85,341	169,234

(iii) Рівень кредитного ризику

Максимальний рівень кредитного ризику представлений балансовою вартістю фінансових активів. Максимальний рівень кредитного ризику представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Примітка 17)	597,891	319,555	483,182
Інша поточна дебіторська заборгованість (Примітка 19)	125,045	214,162	280,215
Гроші та їх еквіваленти (Примітка 21)	33,469	25,570	6,160
Усього	756,405	559,287	769,557

(iv) Зміна оціночного резерву під знецінення по відношенню до торгової та іншої дебіторської заборгованості

Зміна оціночного резерву під очікувані кредитні збитки по відношенню до торгової та іншої дебіторської заборгованості протягом року представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Баланс на 1 січня	(90,632)	(93,354)
— Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Примітка 17)	(18,907)	(22,321)
— Інша поточна дебіторська заборгованість (Примітка 19)	(71,725)	(71,033)
Сума списання торгової дебіторської заборгованості та іншої поточної дебіторської заборгованості за рахунок резерву	33,527	-
Нетто-сума переоцінки резерву під очікувані кредитні збитки	(10,409)	2,722
— Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Примітка 10, Примітка 11)	(9,973)	3,414

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
— Інша поточна дебіторська заборгованість (Примітка 10)	(436)	(692)
Баланс на 31 грудня	(67,514)	(90,632)
— Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Примітка 17)	(17,067)	(18,907)
— Інша поточна дебіторська заборгованість (Примітка 19)	(50,447)	(71,725)

(v) Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2019 р. Компанія утримувала гроші та їх еквіваленти в банках на суму 33,469 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 25,570 тисяч гривень, 1 січня 2018 р.: 6,160 тисяч гривень), яка являє собою максимальний рівень кредитного ризику по цих активах. На 31 грудня 2019 р. гроші та їх еквіваленти в сумі 31,039 тисяч гривень, або 93% всіх грошових коштів та еквівалентів (31 грудня 2018 р.: 22,886 тисяч гривень, або 90% всіх грошових коштів та еквівалентів, 1 січня 2018 р.: 2,905 тисяч гривень, або 47% всіх грошових коштів та еквівалентів), утримуються в одному банку.

Зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів було оцінене на основі очікуваних кредитних збитків за 12 місяців (стадія 1) як несуттєве, і воно відображає короткі строки позицій, що зазнають ризику, у зв'язку з чим Компанія не відобразила в обліку резерв під збитки від зменшення корисності на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Компанія вважає, що наявні у неї грошові кошти та їх еквіваленти мають низький кредитний ризик.

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Компанія не зможе виконати свої фінансові зобов'язання шляхом поставки грошових коштів чи іншого фінансового активу. Підхід до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань Компанії по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і у надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків і ризику нанесення шкоди репутації Компанії.

Нижче наведені договірні строки погашення фінансових зобов'язань, включаючи розраховані процентні виплати та не включаючи вплив угод про взаємозалік.

Як розкрито у Примітці 25(б), Компанія має банківські кредити, які містять ковенанти, що станом на 1 січня 2018 р. та 31 грудня 2018 р. є порушеними.

Порушення цих ковенант може привести до того, що Компанія буде змушена погасити свою заборгованість раніше терміну, який вказаний у Примітці 25. Не передбачається, що інші грошові потоки, включені до аналізу строків погашення, можуть відбутися значно раніше, або у значно відмінних сумах.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Балансова вартість	Договірні грошові потоки	На вимогу	Менше 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років
31 грудня 2019 р.						
<i>Непохідні фінансові зобов'язання</i>						
Векселі видані	17,743	17,743	-	17,743	-	-
Поточна кредиторська заборгованість	205,096	205,096	-	205,096	-	-
Короткострокові кредити банків	143,586	151,678	-	151,678	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	612,923	1,081,546	-	95,673	487,730	498,143
Інші поточні зобов'язання	9,426	9,426	-	9,426	-	-
Разом зобов'язань	988,774	1,465,489	-	479,616	487,730	498,143
31 грудня 2018 р.						
<i>Непохідні фінансові зобов'язання</i>						
Векселі видані	12,815	12,815	-	12,815	-	-
Поточна кредиторська заборгованість	148,863	148,863	-	148,863	-	-
Короткострокові кредити банків	114,538	116,523	114,538	1,985	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	662,997	925,706	-	101,137	824,569	-
Інші поточні зобов'язання	11,925	11,925	4,600	7,325	-	-
Разом зобов'язань	951,138	1,215,832	119,138	272,125	824,569	-
1 січня 2018 р.						
<i>Непохідні фінансові зобов'язання</i>						
Векселі видані	18,540	18,540	-	18,540	-	-
Поточна кредиторська заборгованість	251,339	251,339	-	251,339	-	-
Короткострокові кредити банків	46,467	51,753	46,467	5,285	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	381,384	514,354	-	43,793	470,562	-
Інші поточні зобов'язання	318,013	377,315	19,860	357,455	-	-
Разом зобов'язань	1,015,743	1,213,301	66,327	676,412	470,562	-

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових цін, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику у межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності за ризик. Компанія несе фінансові зобов'язання з метою управління ринковими ризиками. Всі такі операції здійснюються згідно з інструкціями управлінського персоналу.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

(i) Валютний ризик

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з закупками та залишками коштів на банківських рахунках, а також отриманих кредитів в іноземних валютах. Валютами, в яких, головним чином, деноміновані ці операції, є долари США, євро та російський рубль.

Що стосується монетарних активів та зобов'язань, деномінованих в іноземних валютах, то Компанія забезпечує утримання чистого рівня валютного ризику на прийнятному рівні шляхом придбання чи продажу іноземних валют за курсами спот, якщо це необхідно для усунення короткострокових дисбалансів.

Розмір валютного ризику

Чиста сума ризикової ураженості Компанії в іноземній валюті була така:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Валюта	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Гроші та еквіваленти	Дол.США	6,113	8,566	1,843
Інші довгострокові зобов'язання	Дол.США	-	(373,833)	(378,907)
Короткострокові кредити банків	Дол.США	(37,898)	(81,958)	(28,067)
Поточна кредиторська заборгованість	Дол. США	(9,441)	(18,395)	(87,478)
Інші поточні зобов'язання	Дол. США	(2,877)	(3,474)	(3,522)
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Дол. США	19,288	20,878	14,909
Чиста позиція		(24,815)	(448,216)	(481,222)
Гроші та еквіваленти	Євро	746	15	298
Інші довгострокові зобов'язання	Євро	(324,123)	-	-
Короткострокові кредити банків	Євро	(105,688)	-	-
Поточна кредиторська заборгованість	Євро	(12,366)	(10,654)	(3,014)
Чиста позиція		(441,431)	(10,639)	(2,716)
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Рос. Рубль	-	-	7,359
Чиста позиція		-	-	7,359

Аналіз чутливості

Зміна курсу гривні, як зазначено нижче, у відношенні долара США, євро та російського рубля на звітні дати, буде (зменшувати) / збільшувати прибуток Компанії та власний капітал на суми, наведені нижче. Аналіз проводився виходячи з припущення, що всі інші змінні, зокрема, ставки відсотка, залишаються незмінними.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Зміна курсу іноземної валюти		Вплив на чистий прибуток	
	Збільшення	Зменшення	Зменшення	Збільшення
31 грудня 2019 р.				
Зміна курсу долара США	10%	-10%	(2,035)	2,035
Зміна курсу Євро	10%	-10%	(36,197)	36,197
31 грудня 2018 р.				
Зміна курсу долара США	10%	-10%	(36,754)	36,754
Зміна курсу Євро	10%	-10%	(872)	872
1 січня 2018 р.				
Зміна курсу долара США	10%	-10%	(39,460)	39,460
Зміна курсу Євро	10%	-10%	(223)	223
Зміна курсу російського рубля	10%	-10%	603	(603)

(д) Процентний ризик

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. фінансові активи та фінансові зобов'язання компанії мають фіксовані ставки процентів (Примітка 25).

Компанія не обліковує будь-які фінансові інструменти з фіксованою ставкою процента в порядку, передбаченому для інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, або для інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Тому будь-яка зміна ставок відсотка на звітну дату не вплинула б на величину прибутку або збитку за період або величину власного капіталу.

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. управлінський персонал вважає, що Компанія не зазнає суттєвого процентного ризику.

(е) Справедлива вартість

Оцінка справедливої вартості фінансових активів та зобов'язань визначається з використанням дисконтованих грошових потоків та інших відповідних методологій оцінки на кінець року та не є показником справедливої вартості цих інструментів на дату підготовки та подання цієї фінансової звітності. Ці оцінки не відображають будь-якої премії або дисконту, яка могла б мати місце при одночасному розміщенні на продаж всього об'єму певного фінансового інструмента Компанії. Оцінки справедливої вартості базуються на судженнях щодо майбутніх очікуваних грошових потоків, поточних економічних умов, характеристик ризику різних фінансових інструментів та інших факторів.

Оцінки справедливої вартості базуються на існуючих фінансових інструментах, без намагання оцінити вартість очікуваного майбутнього бізнесу та вартість активів та зобов'язань, які не розглядаються як фінансові інструменти. Крім того, податкові наслідки, пов'язані з реалізацією нереалізованих прибутків та збитків, можуть мати вплив на оцінку справедливої вартості та не були враховані.

Управлінський персонал оцінив, що справедлива вартість усіх фінансових активів та фінансових зобов'язань, що відображаються за амортизованою вартістю на балансі, приблизно дорівнює їх балансовій вартості станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., враховуючи короткострокові строки погашення або відповідність відсоткових ставок по цих фінансових інструментах ринковим умовам. Така справедлива вартість була оцінена шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків за ринковою процентною ставкою за аналогічними фінансовими інструментами, що

переважає на звітну дату. Оціночна справедлива вартість класифікується у межах 2 рівня ієрархії справедливої вартості.

Для поточних фінансових інвестицій (Примітка 20), що відображаються за справедливою вартістю на балансі, така справедлива вартість була оцінена шляхом аналізу складу чистих активів інвестиційного фонду і така вартість класифікується в межах рівня 3 ієрархії справедливої вартості, оскільки вартість чистих активів інвестиційного фонду є суттєвою закритою вхідною інформацією. Розрахункова справедлива вартість таких інвестицій буде збільшуватися при збільшенні чистих активів інвестиційного фонду, і навпаки.

29. Контрактні та умовні зобов'язання

(а) Судові процеси

У ході своєї звичайної господарської Компанія бере участь у судових розглядах та до неї висуваються різні претензії. На думку управлінського персоналу, результат таких процесів не матиме суттєвого впливу на фінансовий стан чи результати діяльності Компанії.

(б) Непередбачені податкові зобов'язання

Компанія здійснює всі операції в Україні і тому має відповідати вимогам податкового законодавства України. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється, може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у тлумаченні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими службами, а також між Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно з законодавством мають право застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню.

Податковий рік залишається відкритим для податкових перевірок протягом трьох наступних календарних років, однак за певних обставин цей термін може бути продовжений.

Ці факти створюють набагато серйозніші податкові ризики в Україні, ніж ті ризики, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Управлінський персонал вважає, що він належним чином виконав свої податкові зобов'язання, ґрунтуючись на своєму тлумаченні податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень. Проте, тлумачення відповідних податкових органів можуть відрізнитися і вплинути на цю фінансову звітність, якщо вони зможуть довести правомірність своєї позиції, в цьому випадку ефект може бути суттєвим. Жодних резервів для потенційних податкових оцінок не було створено у цій фінансовій звітності.

(в) Договірні зобов'язання

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Компанія має видані фінансові гарантії банку щодо кредитних ліній деяких своїх контрагентів.

Максимальний рівень кредитного ризику для гарантій дорівнює сумі кредитного зобов'язання контрагентів і представлений наступним чином:

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Зобов'язання по виданих фінансових гарантіях	-	20,920	-

Компанія потенційно наражається на ризик збитку на суму, що дорівнює загальній сумі виданих гарантій. Проте ймовірна сума збитку є меншою, ніж загальна сума виданих гарантій, оскільки такі зобов'язання залежать від дотримання контрагентами вимог по кредитних договорах.

Загальна сума невиконаних договірних зобов'язань за гарантіями не обов'язково відображає майбутні вимоги грошових коштів, оскільки строк дії цих фінансових інструментів може закінчитися або припинитися без їх фінансування.

Компанія проаналізувала фінансові показники контрагентів і впевнилася, що контрагенти є прибутковими і мають достатній запас ліквідності для управління своєю заборгованістю. Компанія визначила, що дані контрагенти підпадають під 1 стадію кредитного ризику.

30. Пов'язані сторони

Для цілей цієї фінансової звітності сторона вважається пов'язаною, якщо одна компанія має контроль або суттєвий вплив на прийняття фінансових або операційних рішень іншою, як визначено в МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони». При визначенні того, чи є компанія пов'язаною стороною, увага приділяється не правовій формі, а характеру відносин.

Операції між пов'язаними сторонами здійснюються на умовах, які можуть суттєво відрізнятися від умов угод з третіми сторонами.

(а) Материнська компанія

Безпосередньою материнською компанією ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», що володіє 100% статутного капіталу Компанії, є ТОВ «Фармацевтична група «Здоров'я», зареєстрована в Україні. Кінцевим бенефіціаром Компанії є Огородніков Леонід Володимирович.

(б) Операції з управлінським персоналом

Суми винагороди, виплачені основному управлінському персоналу за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Заробітна плата	808	1,276
Нарахування на заробітну плату	161	120
Усього	969	1,396

До основного управлінського персоналу належить директор.

(в) Суттєві залишки з пов'язаними сторонами

Залишки з пов'язаними сторонами, більшість з яких є компаніями, що знаходяться під спільним контролем учасників представлені таким чином:

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Активи			
<i>Торгова дебіторська заборгованість, у тому числі за операціями з:</i>			
Материнською компанією	2	-	2
Пов'язаними сторонами під спільним контролем	23,555	84,774	98,208
<i>Інша поточна дебіторська заборгованість, у тому числі за операціями з:</i>			
Материнською компанією	-	3,947	1,813
Пов'язаними сторонами під спільним контролем	-	4,400	75,150
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами, у тому числі за операціями з:</i>			
Пов'язаними сторонами під спільним контролем	-	-	224
Зобов'язання			
<i>Кредиторська заборгованість, у тому числі за операціями з:</i>			
Материнською компанією	284	33,166	34,066
Пов'язаними сторонами під спільним контролем	26,972	12,861	35,767
<i>Інші поточні зобов'язання, у тому числі за операціями з:</i>			
Пов'язаними сторонами під спільним контролем	-	4,600	19,860
<i>Облігації випущені, у тому числі за операціями з:</i>			
Пов'язаними сторонами під спільним контролем	-	21,500	21,500

Всі залишки заборгованості з пов'язаними сторонами мають бути погашені грошовими коштами протягом одного року після звітної дати. Жоден із залишків не забезпечений заставою.

(г) Суттєві операції з пов'язаними сторонами:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Операції з <i>купівлі</i> , у тому числі з:		
Материнською компанією	649	610
Пов'язаними сторонами під спільним контролем	68,229	66,187
Операції з <i>продажу</i> , у тому числі з:		
Материнською компанією	5,781	3,804
Пов'язаними сторонами під спільним контролем	146,374	103,519
<i>Витрати на виплату відсотків за облігаціями</i> , у тому числі з		
Пов'язаними сторонами під спільним контролем	-	5,694

31. Пояснення переходу на МСФЗ

Як зазначено в Примітці 2(а), ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до вимог Міжнародного стандарту фінансової звітності 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» (МСФЗ 1) в рамках переходу на МСФЗ.

Компанія не складала фінансову звітність за жодною іншою із загальноприйнятих концептуальних основ станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року. Отже, у цій фінансовій звітності представлено узгодження з останньою фінансовою звітністю, складеною згідно з концептуальною основою, що застосовувалася станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року.

При підготовці звіту про фінансовий стан відповідно до МСФЗ Компанія здійснила коригування сум, відображених у фінансовій звітності, підготовленій відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України (П(с)БО). Пояснення того, як перехід від раніше застосовуваних П(с)БО до МСФЗ вплинув на власний капітал Компанії, викладено нижче у таблиці.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Усього власного капіталу Компанії згідно з раніше застосовуваними П(с)БО	850,441	853,704
<i>Коригування (у т.ч. виправлення числових показників за П(с)БО)</i>		
Ефект від коригування основних засобів до справедливої вартості, що використана як умовна вартість на дату переходу на МСФЗ, та від коригування відповідної амортизації	47,042	28,470
Створення резерву очікуваних кредитних збитків по фінансових допомогах виданих	(71,725)	(71,033)
Коригування запасів до чистої вартості реалізації	(59,499)	(37,308)
Коригування щодо очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	(18,407)	(22,321)
Визнання зобов'язань за довгостроковими виплатами персоналу	(13,272)	(11,355)
Визнання процентних витрат у правильному періоді	(10,880)	(10,880)
Створення резерву під податковий кредит	(9,586)	(9,586)
Інші коригування	(4,301)	353
Усього власного капіталу Компанії згідно з МСФЗ	709,813	720,044

Узгодження чистого прибутку, відображеного у звітності за П(с)БО, і чистого збитку, відображеного у звітності за МСФЗ, представлено таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	<u>2018 р.</u>
Усього чистого прибутку, відображеного в фінансовій звітності, складеній відповідно до П(с)БО	7,771
Коригування на:	
Ефект коригування амортизації основних засобів внаслідок переоцінки їх до справедливої вартості (умовної вартості) на дату переходу на МСФЗ	18,572
Коригування щодо очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	3,914
Створення резерву очікуваних кредитних збитків по фінансових допомогах виданих	(692)
Визнання зобов'язань за довгостроковими виплатами персоналу	(1,917)
Визнання витрат у правильному періоді	(15,480)
Коригування запасів до чистої вартості реалізації	(22,191)
Інші коригування	(442)
Усього чистого збитку, відображеного у цій фінансовій звітності	(10,465)

Суттєвих коригувань до звіту про рух грошових коштів не було.

32. Події після звітної дати

11 березня 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила про те, що поширення нової коронавірусної інфекції набуло характеру пандемії. У відповідь на потенційно серйозну загрозу, яку являє для здоров'я населення вірус «COVID - 19», органами державної влади України вжито заходів щодо стримування поширення коронавірусної інфекції, включаючи введення обмежень щодо перетинання кордонів України, обмеження на в'їзд, а також рекомендації підприємствам про переведення співробітників у режим віддаленої роботи. Протягом березня 2020 року місцеві органи влади поступово вводили додаткові заходи, щоб забезпечити соціальне дистанціювання, включаючи припинення роботи шкіл, вищих навчальних закладів, ресторанів, кінотеатрів, театрів, музеїв, а також спортивних об'єктів.

Компанія здійснює свою діяльність у секторі виробництва фармацевтичної продукції, який не зазнав суттєвого впливу швидкого поширення коронавірусної інфекції.

Зважаючи на вищезазначене і поточні операційні та фінансові результати Компанії, а також наявну в даний час загальнодоступну інформацію, управлінський персонал не очікує істотного негативного впливу пандемії коронавірусної інфекції на фінансовий стан і фінансові результати Компанії в короткостроковій перспективі. Проте управлінський персонал не може виключити можливості того, що продовження на тривалий термін режиму самоізоляції, подальше посилення заходів щодо запобігання подальшому поширенню інфекції або несприятливий вплив таких заходів на економічні умови, в яких Компанія здійснює свою діяльність, матимуть негативний вплив на діяльність Компанії в середньо- і довгостроковій перспективі, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо.

Ця фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом Компанії 29 травня 2020 року і підписана від імені:

Новіков В.В.

Директор

Леякова М.О.

Головний бухгалтер